Ազգ
Azg
13 ԱՊՐԻԼ 2005 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 65 (3231)

Արա Աբրահամյանի հավաստմամբ՝ հայ օդաչուները մինչեւ հունիսի 12-ը կվերադառնան հայրենիք

ՄՈՍԿՎԱ, 12 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հասարակածային Գվինեայում բանտարկված հայ օդաչուներին Հայաստան վերադարձնելու կապակցությամբ Համահայկական կոնգրեսի նախագահ Արա Աբրահամյանը «Ազատության» թղթակցին ասել է, որ մի շարք կարեւոր հանդիպումներ է ունեցել այդ երկրի ղեկավարների, այդ թվում՝ երկրի նախագահի հետ: Նշենք, որ Աբրահամյանը երեւանում խոսացել էր երեք ամսվա ընթացքում հայրենիք վերադարձնել Հասարակածային Գվինեայի բանտում պահվող մեր հայրենակիցներին:

Ներկա պահին Հասարակածային Գվինեայում են գտնվում Արա Աբրահամյանի ներկայացուցիչները: Ավելին, Կոնգրեսի նախագահին հաջողվել է 500-ական դոլար ուղարկել օդաչուներից յուրաքանչյուրին եւ ապահովել նրանց բժշկական օգնությունը:

Հայ օդաչուներն այսօր նորմալ վիճակում են, եւ հույս կա, որ մինչեւ հունիսի 12-ը կվերադառնան հայրենիք:

«Զարմանալի հայտարարություններ» միաբանության ու «Սուտլիկ որսկանի» մոտիվներով

Երեկ խորհրդարանը գերագույն ճիգերով հավաքեց քվորումի համար անհրաժեշտ 66 պատգամավորներին: Առավոտյան նիստին գրանցվել էին միայն 59 պատգամավորներ: Նիստի տապալման սցենարը ձախողելու համար «Արդարություն» եւ «Ազգային միաբանություն» խմբակցությունների պատգամավորները եւս ներկայացել էին:

Հիշեցնենք, որ իշխանությունների զգուշավորությունը պայմանավորված էր այն հանգամանքով, որ 2004-ի ապրիլի լույս 13-ի գիշերվա իրադարձությունների նախօրեին խորհրդարանական հայտարարությունների ժամը ընդդիմադիրները կարող էին օգտագործել ժողովրդին փողոց կանչելու կոչերով:

Այդպիսի կոչ իսկապես արեց «Արդարություն» խմբակցության քարտուղար Վիկտոր Դալլաքյանը. «Սիրելի հայրենակիցներ, եկել է քարեր նետելու ժամանակը, ժամն է միաբանվելու եւ վերջին զարկը վարչախմբին հասցնելու»: Անցած տարվա ապրիլի 12-ի իրադարձությունները հիշեցրին ՀԺԿ պատգամավորներ Ստեփան Զաքարյանը, Վարդան Մկրտչյանը: Համենայն դեպս, որ տարելիցի օրը ընդդիմությունը որեւէ զանգվածային միջոցառման, հանրահավաքի կամ ցույցի չդիմեց, վկայում է վերջնականապես հանդարտված նրա մարտավարության ու հին զինանոցի սկզբունքները մերժելու մասին:

Անցած շաբաթ ԱԺ նախագահի ստորագրությամբ մամուլում հրապարակված հոդվածը, ուր Արթուր Բաղդասարյանը տեղական ինքնակառավարման ընտրություններից առաջ քաղաքական համաձայնության կոչ է անում բոլոր ուժերին, անբարյացակամ վերաբերմունքի արժանացավ նույն ուժերի կողմից: Միեր Շահգելդյանը եւ մյուս «ՕԵ»-ականները հարկադրված էին պաշտպանել իրենց ղեկավարի դիրքերը, կրկնելով ու վերաշարադրելով ընտրախախտումների նկատմամբ կոալիցիայի դիրքորոշումը «եւ 1999, եւ 2003 թթ. ընտրությունների ընթացքում»:

Երեկ քվորումի ապահովման համար անհրաժեշտ 66-րդ վճռական գրանցումը կատարեց Թաթուլ Մանասերյանը: Եվ եթե ընդունենք, որ մեր իշխանությունները հրեշտակներ են, իսկ 66 թիվն իսկապես սատանայական է, ապա եթե ոչ Մանասերյան պատգամավորի անձը, ապա նրա հայտարարության ոգին այդպես կարող էին որսկել իշխանությունները:

Հանրապետության նախագահի երեկվա ելույթի դեմ մեկնաբանությունները տնտեսական աճի, արտահանման ծավալների վերաբերյալ Թաթուլ Մանասերյանը կառուցել էր Թումանյանի «Սուտլիկ որսկանի» սարկաստիկ ու ընդդիմադիրների սովորական ելույթներից տարբեր նոր մոտիվներով: Այնքան տարբեր, որ ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանն էլ նիստը փակելով, չկարողացավ թաքցնել տարակուսանքը՝ «զարմանալի հայտարարություններ էին»:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԽԱՓԱՆՎԱԾ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Ա1+-ի փակման խնդիրը հնարավոր չէ լուծել ժողովրդավարական ճանապարհով

Բողոքի ակցիաներն ավարտվեցին այս եզրահանգմամբ

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Ա1+ հեռուստաընկերության փակման դեմ ապրիլի 2-ից սկիզբ առած հասարակական եւ լրագրողական կազմակերպությունների բողոքի ակցիաներն ամփոփվեցին երեկ՝ կոնսերվատորիայի այգում, Կոմիտասի արձանի մոտ տեղի ունեցած հանրահավաքով, որն սկսվեց փոքր-ինչ ուշացումով՝ ամերիկյան համալսարանի բիզնես կենտրոնում «Բեկում» քաղաքացիական ֆորումի հրավիրած քննարկման նախաձեռնող խմբի մասնակցության պատճառով: Բազմաթիվ այլ հարցերի կողքին ֆորումում լսվել էր նաեւ Ա1+ հեռուստաընկերության փակման հարցը, ընդունվել էր հայտարարություն, որն ընթերցվեց հանրահավաքի վերջում:

Հանրահավաքը սկսվեց Գյումրու «Ասպարեզ» ակումբի նախագահ Լեւոն Բարսեղյանի խոսքով. «Ա1+»-ի խնդիրը մեզ հայտնի ժողովրդավարական բոլոր ճանապարհներով հնարավոր չէ լուծել մեր իրականության մեջ գործող ռեժիմի պայմաններում: Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի հանձնաժողովին արդեն 3 տարի ես կոչում եմ ապազգային, որովհետեւ ամբողջ աշխարհում հաճախականությունները համարվում են ազգային հարստություններ, որոնք կարելի է շահագործել եւ օգուտ ստանալ, քանի որ բազմաթիվ լրատվամիջոցների գոյությունից շահում է հանրությունը՝ բացվում են աշխատատեղեր, ստեղծվում են գովազդային այլընտրանքային միջոցներ, մուտքեր են արվում պետական բյուջեներ, իսկ ամենակարեւորը՝ լրատվությունը դառնում է բազմազան: Հենց դրանից է սարսափում մեր ապազգային հանձնաժողովը»:

Ազատ հաճախականություններից հանձնաժողովը զրկում է ոչ միայն Ա1+ -ին: Արդեն 3 տարի «Ասպարեզ» ակումբի նախագահը դիմել է հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովին՝ 2 ազատ ռադիոհաճախականությունների համար մրցույթ հայտարարելու խնդրանքով, սակայն առ այսօր պատասխան չի ստացել:

Տես էջ 2

Հաշտեցման նոր ինստիտուտ քրեական դատավարությունում

Ըստ Դավիթ Հարությունյանի, շուտով կունենանք դատական համակարգի կառուցվածքի նոր հայեցակարգ

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանը երեկ ասուլիս էր հրավիրել ներկայացնելու ապրիլի 7-8-ը Հելսինկիում կայացած Եվրոպայի խորհրդի անդամ երկրների արդարադատության նախարարների 26-րդ կոնֆերանսում քննարկված հարցերը: Մասնավորապես քննարկվել են վարկային հասարակությունում պարտքի հետ կապված խնդիրների իրավական լուծումների անհրաժեշտության, վերականգնողական արդարադատության, ահաբեկչության դեմ պայքարի, եվրոպական բանտային կանոնները վերանայելու եւ եվրոպական բանտային կանոնադրություն ունենալու հնարավորության բանաձեւերի նախագծեր:

Դավիթ Հարությունյանը կարեւորեց հատկապես վերականգնողական արդարադատությանը վերաբերող բանաձեւի նախագիծը: Ըստ այդմ, մեզանում գրեթե գոյություն չունեցող այս ինստիտուտի կենտրոնում երկու սուբյեկտներ են՝ տուժողներ եւ հանցագործությունը կատարած անձինք: Արդարադատության նախարարը սկսեց տուժողների խնդիրներից: Նախ, առաջնահերթ է տուժողի հոգեբանական վերականգնումը, ապա նաեւ տուժողի կրած վնասի փոխհատուցումն ու իրավական օգնություն ցույց տալու խնդիրը: Վնասի փոխհատուցման առումով նախարարը նշեց, որ որոշ հանցագործությունների ժամանակ առաջացած վնասի փոխհատուցման անհնարինության դեմ նախատեսվում է, որ կհատուցի պետությունը:

Տես էջ 2

Հրատարակվեցին Գերմանիայի արտաքին գործնախարարության 1915-1916 թթ. փաստաթղթերը Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ

Զորյան ինստիտուտի հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ Համբուրգում (Գերմանիա) օրերս հրատարակվել է Գերմանիայի արտաքին գործնախարարության 1915-1916 թթ. դիվանագիտական փաստաթղթերը Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ՝ խմբագրությամբ «Դեր Շպիգել» հեղինակավոր շաբաթաթերթի նախկին խմբագիր, Հայոց ցեղասպանության մասնագետ Վոլֆգանգ Գուստի: 617 էջանոց գերմաներեն գիրքը պարունակում է 218 կարեւորագույն հեռագրեր, նամակներ եւ տեղեկագրեր, որոնք վերոհիշյալ թվականներին Բեռլին են ուղարկել օսմանյան պետության տարբեր քաղաքներում գործող գերմանական դիվանագիտական առաքելությունները: Առաջին համաշխարհային պատերազմի ընթացքում միայն գերմանացի դիվանագետներին եւ ռազմական ներկայացուցիչներին էր թույլատրվում Թուրքիայի տարածքից չգրաքննված զեկուցագրեր ուղարկել դեպի արտասահման: Հետեւաբար նրանց զեկույցները, որպես թուրքիայի դաշնակցի վկայություններ, բացառիկ կարեւորություն ունեն Հայոց ցեղասպանության փաստն ամրագրելու տեսակետից: Այս գիրքը, ինչպես հրավանք նշում է Զորյան ինստիտուտի հաղորդագրությունը, առանձնահատուկ նշանակություն ունի նաեւ Գերմանիայում այս օրերին, երբ գերմանական հասարակությունը լուրջ հետաքրքրություն է սկսել հանդես բերել մարդու իրավունքների խախտման ասպարեզում Գերմանիայի պատասխանատվության նկատմամբ:

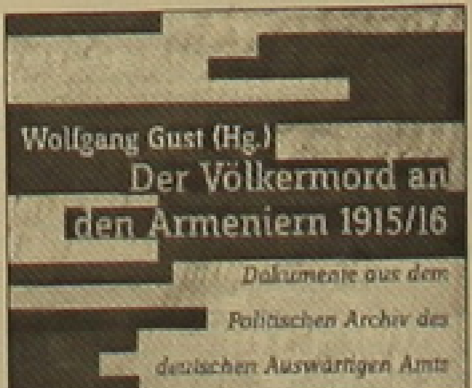

ԱԳԲԱՀԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Շաբաթօրյակին «ընդառաջ»

Երեւանի փողոցների աղբի ցերեկային հսկա կուտակումները սովորական բան են դարձել, անցնելիս աչխատում ես չնայել: Հակոբյան փողոց շուկայի կողքի մթերավաճառի հարեւանությամբ, Իսահակյան փողոց՝ գեղարվեստի ակադեմիայի դիմացի մայթին, Հանրապետության փողոց՝ Վերնիսաժից քիչ վերեւ եւ այլն, այս աղբամաններն իրենց մշտական հաճախորդներն ունեն, այստեղ հաճախ համերաշխ համակեցության ականատեսը կլինես. շունն ու կատուն, մարդն ու թռչունը կողք կողքի օգտվում են սրանցից, իրար ոչ սիրաքեկում, ոչ խանգարում են: Խոսքն այն մասին չէ, թե այս աղբակույտերը եւ շրջակայքն առհասարակ չեն մաքրվում, բայց ցերեկվա որ ժամերին անցնես, նույն պատկերը կտեսնես: Շենքերի բակերի հետնամասերում, միջշենքային հատվածներում անհետացած ձնածածկույթը երեւան է հանել մեր կենցաղային կյանքի տհաճ մի կողմը նույնպես: Հարակից շենքերի որոշ բնակիչներ իրենց տան աղբը դուրս են թափել, կուտակել

ավտոտնակների հետնամասերում, նեղ արանքներում, որտեղով քիչ մարդիկ են անցուդարձ անում ու աչքից հեռու տեղ է թվում: Բայց օրերը տաքանալուն պես աղբի այդ արտառոց պարունակությունները զարշահոտով են լցնելու շրջակայքը: Քաղաքային շաբաթօրյակին մի քանի օր է մնացել, թաղապետարանների ուշադրությունը գրավենք նաեւ չերեւացող, աչքից հեռու շենքերի հետնամասերի ու աղբակույտերով լի խորշերի վրա: Որոշ բնակիչներ փորձում են այրելով ոչնչացնել դրանք՝ սակայն օդը սուկայի զարշահոտով լցնելու գնով:

Մ. Բ.

Անցյալ տարի Հայաստան է ներհոսել գրեթե կես միլիարդ դոլար

Հայտնեց առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարարը

Օտարերկրյա ներդրումների ծավալը Հայաստանում 2004 թ. գերազանցել է 300 մլն դոլարը եւ կազմել 305,5 մլն դոլար: Այդ մասին երեկ հայտնեց առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարար **Տիգրան Դավթյանը:** Նա նաեւ ավելացրեց, որ ուղղակի (միայն գումարային) օտարերկրյա ներդրումները կազմել են մոտ 227 մլն դոլար: Այս ցուցանիշները փոխնախարարը համեմատեց անցյալ տարեսկզբին իր արած կանխատեսումների հետ, համաձայն որոնց ակնկալվում էին 250-300 մլն դոլարի ներդրումներ եւ դրանց աճի երկնիշ թիվ: Արդյունքներն, ըստ Տիգրան Դավթյանի, ավելի տպավորիչ եղան: Նախորդ տարվա համեմատ ներդրումների աճի ցուցանիշը կազմել է 33 տոկոս, իսկ ուղղակի ներդրումների աճի ցուցանիշը՝ մոտ 48 տոկոս: Այսինքն, ավելի բարձր, քան համախառն ներքին արդյունքի աճի տեմպերն են:

Բացի օտարերկրյա ներդրումներից, առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարարը ներկայացրեց եւս մեկ ցուցանիշ, որը ազգային վիճակագրության ծառայությունն առաջին անգամ է ներկայացրել: Անցյալ տարի տեսության կողմից (վարկային միջոցներից) եւ բանկային համակարգում նույնպես ներդրումներ են կատարվել, որոնց հետ օտարերկրյա ներդրումների ընդհանուր ծավալը կազմել է գրեթե 468 մլն դոլար: Սա էլ նշանակում է, որ տոկոսային արտահայտությամբ 2004 թ. Հայաստան են ներհոսել նախորդ տարվանից 18 տոկոսով ավելի շատ միջոցներ: Տիգրան Դավթյանը նշեց, որ եղել են նաեւ տեղական ներդրումներ, ինչը նկատի ունենալով կարելի է ասել, որ ընդհանուր ներդրումները Հայաստանում գերազանցել են 0,5 մլրդ դոլարը:

Ըստ ոլորտների առավել շատ միջոցներ են ներդրվել հանքարդյունաբերության մեջ՝ 50 մլն դոլար (Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ, «Արմենալ»), սննդարդյունաբերության՝ 40 մլն դոլար, հեռահաղորդակցության՝ 40 մլն դոլար, էներգետիկայի՝ 30 մլն դոլար, ավիացիայի՝ 30 մլն դոլար, զբոսաշրջության՝ 13 մլն դոլար, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների՝ գրեթե 10 մլն դոլար: Առաջին անգամ օտարերկրյա ներդրումներ են կատարվել Հայաստանի գիտական ոլորտում՝ մոտ 5 մլն դոլար:

Հայաստանում առավել շատ ներդրումներ են կատարել Հունաստանը՝ 75 մլն դոլար (հեռահաղորդակցություն), Ռուսաստանը՝ 67 մլն դոլար (հիմնականում Հրազդանի ՋԷԿ-ի համար), Գերմանիան՝ 38 մլն դոլար (հիմնականում հանքարդյունաբերություն), Ֆրանսիան՝ 32 մլն դոլար (սննդի արդյունաբերություն), Արգենտինան՝ 30 մլն դոլար (ավիացիա), ԱՄՆ-ն՝ 24 մլն դոլար (հիմնականում տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ):

Ներդրումային քաղաքականության մասին նշվեց, որ մշակվել եւ կառավարությանն է ներկայացվել «Ներդրումների մասին» նոր օրենքի նախագիծը, որի հիմնական առանձնահատկությունն այն է, որ հավասար պայմաններ է ապահովում տեղական եւ օտարերկրյա ներդրողների համար: Հարկային արտոնություններ այդ օրենքում նախատեսված չեն, բայց առկա են առավել բարենպաստության ազգային ռեժիմի տրամադրման հնարավորություններ: Այս առումով Տիգրան Դավթյանն այն կարծիքը հայտնեց, որ ներդրողներին ավելի շատ գրավում են ոչ թե հարկային արտոնությունները, այլ կայուն եւ կանխատեսելի մթնոլորտն ու օրենսդրական դաշտը:

Հաջորդ կարեւոր հանգամանքը միջազգային կառույցներում Հայաստանի կարգավիճակի բարձրացմանն ուղղված քայլերն են: Մասնավորապես այդ նպատակով բանակցություններ են վարվում տնտեսական համագործակցության երկրների (որի մեջ մտնում են առավել զարգացած երկրները) կազմակերպության եւ Եվրամիության հետ: Եթե դրանց արդյունքում մեր երկրին տրվի շուկայական երկրի կարգավիճակ, մեր ձեռնարկությունների նկատմամբ կկիրառվեն մեղմ ռեժիմներ: Դա նպաստավոր կլինի նաեւ ներդրումային գրավչության տեսակետից, քանի որ այդ հանգամանքը նույնպես հավանական ներդրողը նկատի է առնում:

«Ի՞նչ կանխատեսումներ կան 2005 թ. ներդրումների ծավալների առնչությամբ» «**Ազգի**» հարցին փոխնախարարը խուսափեց գումարային կոնկրետ ցուցանիշ նշելուց, ասելով միայն, որ գործընթացը կլինի շարունակական եւ ներդրումների աճի թիվը դարձյալ կլինի երկնիշ ու ավելի բարձր, քան տնտեսական աճի ցուցանիշը:

«Փոխարժեքի տատանումներն ինչպե՞ս են ազդում Հայաստանի տնտեսության վրա» հարցին Տիգրան Դավթյանը պատասխանեց, որ ամենամեծ մտահոգությունն այս դեպքում արտահանման ուղղվածություն ունեցող ձեռնարկություններինն էր: Սակայն Հայաստանի արտահանման կառուցվածքն այնպիսին է, որ փոխարժեքի տատանումն էական ազդեցություն չի ունենում: Մասնավորապես ամենամեծ արտահանման ծավալներ ունեցող ճյուղերում՝ ադամանդագործության եւ հանքարդյունաբերության համար առավել կարեւոր են միջազգային շուկայում ադամանդի կամ մետաղների գները: Փոխարժեքի առնչությամբ փոխնախարարը վերջում ավելացրեց նաեւ, որ դրամի արժեւորմանը նպաստում են ոչ միայն արտերկրից եկող մասնավոր փոխանցումները, այլեւ ներդրումները:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Մշակութային եղեռնի» փաստացի ապացույցներ

Սամվել Կարապետյանի լուսանկարներում

Երբ Հայոց ցեղասպանությունը թուրքերը փորձում են հերքել ամենատարբեր ատյաններում՝ ուշադրություն չդարձնելով ոչ մի կենդանի վկայի ապացույցի, ապա լուսանկարները խոսում են նրանց փոխարեն: Սասնա Առաքելոց վանքը, Վանի Սբ. Բարդուղիմեոս եկեղեցին, Կարսի Խծկոնքի վանքը, Մշո Առաքելոցը ... սա փոքր մասն է սավեր եկեղեցիներ, եկեղեցու փոխարեն՝ մզկիթներ, վանքի մանրաքանդակների փոխարեն՝ տաշած քարեր:

Ցուցահանդեսի կազմակերպիչներն էին ՀՅԴ «Նիկոլ Աղբալյան» ուսանողական միությունը եւ տեսհամալսարանի պատմության ֆակուլտետի ուսխորհուրդը: Վերջիններս գտնում են, որ այս թեման այժմ

մեր պատմամշակութային կոթողների, որ ավերվում են Արեւմտյան Հայաստանում, որտեղից թուրքը փորձում է ջնջել հայի հետքը: Հայկական ճարտարապետությունն ուսումնասիրող կազմակերպությունն արդեն երկար ժամանակ լուսանկարներում արձանագրում է թուրք բարբարոսների՝ հայկականը հիշեցնող հուշարձանների ավերածությունները:

Երեկ Երեւանի պետական համալսարանի բակում «Մշակութային եղեռն» խորագրով լուսանկարների ցուցահանդես էր, որտեղ ներկայացված էին լուսանկարիչ Սամվել Կարապետյանի վերջին տարիների աշխատանքները: Արեւմտյան Հայաստանի եկեղեցիների, վանքերի, խաչքարերի 100-150 տարի առաջվա լուսանկարների կողքին 2000-2003 թթ. նույն տեղանքի նկարներն էին՝ կիքիչ է լուսաբանվում, քչերն են տեղյակ՝ ինչ է կատարվում մեր պատմական հայրենիքում: «Սա նախ եւ առաջ ուսանողների համար կազմակերպված միջոցառում է, ասաց ուսխորհրդի նախագահ Վահե Սարգսյանը, կարեւոր է, որ նրանք իմանան՝ ինչ է անում թշնամին»:

Նախատեսվում է աշխատանքները ցուցադրել այլ բուհերում եւս: Բացի այդ՝ կազմակերպիչները նպատակ ունեն լուսանկարները ներկայացնել միջազգային տարբեր կազմակերպությունների:

«Նիկոլ Աղբալյանի» նախագահ Իշխան Սաղաթելյանը համոզված է, որ սա Եվրամիություն մտնելու ճանապարհին Թուրքիայի դեմքն ու անձնագիրն է, եւ որ մեր խնդիրն է ողջ աշխարհին ցույց տալ, թե ինչպիսին է թուրքը:

Ա. Մ.

Վլադիմիր Կազիմիրովը սահմանային միջադեպերի հարթման եւ գերիների փոխանակման մասին

Ռուսաստանի պաշտոնաթող դեսպան, ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի նախկին համանախագահ Վլադիմիր Կազիմիրովը Բաքվի «Էխո» թերթին շնորհակալություն է հայտնել այն հրապարակման համար, որտեղ խոսվում է հայկական կողմի ձեռքին հայտնված ադրբեջանցի երեք զինծառայողների հայրենադարձման նպատակով իր ձեռնարկած քայլերի մասին: Կազիմիրովը նշում է, որ օրերս իրավիճակը բարդացավ Նոյեմբերյանի շրջանում հայաստանցի զինծառայող Զոհրաբ Թամոյանի գերեվարման կապակցությամբ:

Կազիմիրովն ընդգծում է, որ Ադրբեջանի իշխանությունները, ինչպես 2004 թ. մի խումբ հայերի առեւանգման դեպքում, այս անգամ էլ չեն հաստատում, թաքցնում են գերեվարման փաստը, իսկ որ գլխավորն է՝ այդ մասին ժամանակին չեն հայտնել Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեին, ինչը պարտավոր էին անել:

Ըստ Կազիմիրովի, այդ վարքագիծը կարող է ունենալ լուրջ բացասական հետեւանքներ, խորացնել կողմերի անզիջողականությունը: Նա կարծում է, որ հարկավոր է իրականացնել 3 ադրբեջանցի եւ 1 հայաստանցի զինծառայողների միաժամանակյա հայրենադարձություն:

Մինսկի խմբի նախկին համանախագահը, որը շփման գծում զինված միջադեպերի հարթման կարգի վերաբերյալ 1995 թ. փետրվարի 6-ին ուժի մեջ մտած անժամկետ պայմանավորվածության ձեւակերպման միջնորդներից մեկն է եղել, չի զարմանում վերջին զարգացումներից, քանզի «կողմերն այդպես էլ չեն կատարում» պայմանավորվածությունը:

2005 թ. մարտի 30-ին Երեւանում խորհրդարանական լսումների ժամանակ Կազիմիրովը նշյալ հարցի առթիվ դիմել է ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանին: Նախարարը հանդես է բերել իր ստորագրած «նշյալ համաձայնագրի բովանդակության իմացություն»: Կազիմիրովի խոսքերով, ամենագլխավորն այն է, որ «Հայաստանի պաշտպանության նախարարը հանդես բերեց այդ համաձայնագրի կատարմանը վերադառնալու պատրաստակամություն, եթե նույն կերպ վարվի ադրբեջանական կողմը: Նման հավաստիացումներ տվել են Ղարաբաղի հայերը»:

Այնպես որ, հերթն ադրբեջանական կողմինն է: Համաձայնագրի կատարման վերսկսումը թույլ կտա խուսափել նորանոր զոհերից ու տառապանքներից:

Պ. Ք.

Տեղաբաշխումներն ընտրապաշտում հայտնի են

Ապրիլի 10-ին ավարտվեց ԼՂՀ Ազգային ժողովի պատգամավորության թեկնածուների առաջադրման փուլը: Պարզ դարձավ, որ այս ընտրություններն իրոք ավելի ակտիվ են լինելու, քան նախորդները: Ընդ որում՝ ակտիվության կործքագը առավել նկատելի է լինելու մայրաքաղաք Ստեփանակերտում:

ԼՂՀ ԿԸՀ տվյալներով՝ Ստեփանակերտում առաջադրված թեկնածուների թիվը ընտրատարածքներից մեկում հասել է մինչեւ 14-ի: Առհասարակ, մեկ ընտրատարածքում 8-9 թեկնածու մայրաքաղաքում միջին է համարվում, իսկ ահա շրջաններում այդ ցուցանիշն զգալիորեն ցածր է՝ մեկ ընտրատարածքում առավելագույնը 6 հոգի:

Իրենց հավակնություններն են դրսեւորել նաեւ կուսակցությունները: Այս հարցում անսպասելի ոչինչ կարծես թե չկա՝ ԼՂՀ-ում շատ թե քիչ ճանաչված 6 քաղաքական կազմակերպությունները հիմնականում հանդես են եկել առանձին առաջադրմամբ, իսկ ՀՅԴ-ն եւ «Շարժում-88»-ը, ինչպես եւ սպասվում էր, դաշինք են կազմել:

Եթե ընդհանուր պատկերը համամասնենք, ապա ամեն ընտրատարածքում միջինը 6 թեկնածու է առաջադրվել: Չի բացառվում, որ հետագայում որոշ թեկնածուներ կամավոր դուրս կգան ընտրապայքարից: Դա նաեւ օրինաչափ է այն առումով, որ ընտրությունների համար առաջադրվածների քաղաքական եւ հասարակական կշիռը շատ հաճախ տարբեր է: Լուրջ հավակնությունների հետ մրցակցելու հույս են ներկայացրել նաեւ այնպիսի անձինք, որոնք պարզապես ճանաչում չունեն հասարակության մեջ:

Անկախ այս ամենից, ԿԸՀ-ն առաջիկա շաբաթների ընթացքում պետք է ստուգի թեկնածուների ներկայացրած փաստաթղթերի իսկությունը, իսկ մայիսի երկրորդ տասնօրյակում արդեն կսկսվի քարոզչության փուլը:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Երկու եղբայրների դիակները գտնվեցին հանդամասում

ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության օպ. տեղեկագրից տեղեկացանք, որ ապրիլի 11-ին ոստիկանության Եղեգնաձորի բաժին է դիմել Աղավնաձոր գյուղի գյուղապետը եւ հայտնել, որ «Օձի կծած» կոչվող հանդամասում հայտնաբերվել է նշված գյուղի բնակիչ, 1954 թ. ծնված Վոլոդյա Պետրոսյանի դիակը: Դեպքի վայր մեկնած օպերատիվ խումբը վերջինիս պատկանող խաղողի այգում հայտնաբերել է Վոլոդյա Պետրոսյանի դիակը գլխի մասում հրազենային վնասվածքի հետքով, իսկ 100 մետր հեռու եղբոր՝ 1949 թ. ծնված Համազասպ Պետրոսյանի դիակը՝ ծառից կախված վիճակում եւ գլխի մասում վնասվածքի հետքերով: Դեպքի հանգամանքները պարզվում են, քննությունը վարում է դատախազությունը:

Հայր եւ որդի մի լավ ծեծեցին համագյուղացուն

Ապրիլի 11-ին ոստիկանության Բաղրամյանի բաժին է դիմել Թոչուն Մ.-ն եւ հայտնել, որ վիճաբանության ժամանակ համագյուղացիներ, հայր եւ որդի Հրաչ ու Գագիկ Մ.-երը ծեծի ենթարկելով իրեն պատճառել են մարմնական վնասվածքներ: Բերման են ենթարկվել հայրը եւ որդին: Կատարվում է հետաքննություն:

Էլեկտրահարվել է տնամերձում աշխատելիս

Արտակարգ իրավիճակների վարչության լրատվական կենտրոնից տեղեկացանք, որ ապրիլի 11-ին իր առանձնատան բակում աշխատելիս էլեկտրահարվել եւ տեղում մահացել է Գեղարքունիքի մարզի Ծովագյուղի բնակիչ, 1966 թ. ծնված Մայիս Հակոբյանը:

Անցյալ տարի Հայաստան է ներհոսել գրեթե կես միլիարդ դոլար

Հայտնեց առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարարը

Օտարերկրյա ներդրումների ծավալը Հայաստանում 2004 թ. գերազանցել է 300 մլն դոլարը եւ կազմել 305,5 մլն դոլար: Այդ մասին երեկ հայտնեց առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարար **Տիգրան Դավթյանը**: Նա նաեւ ավելացրեց, որ ուղղակի (միայն գումարային) օտարերկրյա ներդրումները կազմել են մոտ 227 մլն դոլար: Այս ցուցանիշները փոխնախարարը համեմատեց անցյալ տարեսկզբին իր արած կանխատեսումների հետ, համաձայն որոնց ակնկալվում էին 250-300 մլն դոլարի ներդրումներ եւ դրանց աճի երկնիշ թիվ: Արդյունքները, ըստ Տիգրան Դավթյանի, ավելի տպավորիչ եղան: Նախորդ տարվա համեմատ ներդրումների աճի ցուցանիշը կազմել է 33 տոկոս, իսկ ուղղակի ներդրումների աճի ցուցանիշը՝ մոտ 48 տոկոս: Այսինքն, ավելի բարձր, քան համախառն ներքին արդյունքի աճի տեմպերն են:

Բացի օտարերկրյա ներդրումներից, առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարարը ներկայացրեց եւս մեկ ցուցանիշ, որը ազգային վիճակագրության ծառայությունն առաջին անգամ է ներկայացրել: Անցյալ տարի պետության կողմից (վարկային միջոցներից) եւ բանկային համակարգում նույնպես ներդրումներ են կատարվել, որոնց հետ օտարերկրյա ներդրումների ընդհանուր ծավալը կազմել է գրեթե 468 մլն դոլար: Սա էլ նշանակում է, որ տոկոսային արտահայտությամբ 2004 թ. Հայաստան են ներհոսել նախորդ տարվանից 18 տոկոսով ավելի շատ միջոցներ: Տիգրան Դավթյանը նշեց, որ եղել են նաեւ տեղական ներդրումներ, ինչը նկատառելով կարելի է ասել, որ ընդհանուր ներդրումները Հայաստանում գերազանցել են 0,5 մլրդ դոլարը:

Ըստ ոլորտների առավել շատ միջոցներ են ներդրվել հանքարդյունաբերության մեջ՝ 50 մլն դոլար (Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ, «Արմենալ»), սննդարդյունաբերության՝ 40 մլն դոլար, հեռահաղորդակցության՝ 40 մլն դոլար, էներգետիկայի՝ 30 մլն դոլար, ավիացիայի՝ 30 մլն դոլար, զբոսաշրջության՝ 13 մլն դոլար, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների՝ գրեթե 10 մլն դոլար: Առաջին անգամ օտարերկրյա ներդրումներ են կատարվել Հայաստանի գիտական ոլորտում՝ մոտ 5 մլն դոլար:

Հայաստանում առավել շատ ներդրումներ են կատարել Հունաստանը՝ 75 մլն դոլար (հեռահաղորդակցություն), Ռուսաստանը՝ 67 մլն դոլար (հիմնականում Հրազդանի ՋԷԿ-ի համար), Գերմանիան՝ 38 մլն դոլար (հիմնականում հանքարդյունաբերություն), Ֆրանսիան՝ 32 մլն դոլար (սննդի արդյունաբերություն), Արգենտինան՝ 30 մլն դոլար (ավիացիա), ԱՄՆ-ն՝ 24 մլն դոլար (հիմնականում տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ):

Ներդրումային քաղաքականության մասին նշվեց, որ մշակվել եւ կառավարությանն է ներկայացվել «Ներդրումների մասին» նոր օրենքի նախագիծը, որի հիմնական առանձնահատկությունն այն է, որ հավասար պայմաններ է ապահովվում տեղական եւ օտարերկրյա ներդրողների համար: Հարկային արտոնություններ այդ օրենքում նախատեսված չեն, բայց առկա են առավել բարենպաստության ազգային ռեժիմի տրամադրման հնարավորություններ: Այս առումով Տիգրան Դավթյանն այն կարծիքը հայտնեց, որ ներդրողներին ավելի շատ գրավում են ոչ թե հարկային արտոնությունները, այլ կայուն եւ կանխատեսելի մթնոլորտն ու օրենսդրական դաշտը:

Հաջորդ կարեւոր հանգամանքը միջազգային կառույցներում Հայաստանի կարգավիճակի բարձրացմանն ուղղված քայլերն են: Մասնավորապես այդ նպատակով բանակցություններ են վարվում տնտեսական համագործակցության երկրների (որի մեջ մտնում են առավել զարգացած երկրները) կազմակերպության եւ Եվրամիության հետ: Եթե դրանց արդյունքում մեր երկրին տրվի շուկայական երկրի կարգավիճակ, մեր ձեռնարկությունների նկատմամբ կկիրառվեն մեղմ ռեժիմներ: Դա նպաստավոր կլինի նաեւ ներդրումային գրավչության տեսակետից, քանի որ այդ հանգամանքը նույնպես հավանական ներդրողը նկատի է առնում:

«Ի՞նչ կանխատեսումներ կան 2005 թ. ներդրումների ծավալների առնչությամբ» **«Ազգի»** հարցին փոխնախարարը խուսափեց գումարային կոնկրետ ցուցանիշ նշելուց, ասելով միայն, որ գործընթացը կլինի շարունակական եւ ներդրումների աճի թիվը դարձյալ կլինի երկնիշ ու ավելի բարձր, քան տնտեսական աճի ցուցանիշը:

«Փոխարժեքի տատանումներն ինչպե՞ս են ազդում Հայաստանի տնտեսության վրա» հարցին Տիգրան Դավթյանը պատասխանեց, որ ամենամեծ մտահոգությունն այս դեպքում արտահանման ուղղվածություն ունեցող ձեռնարկություններինն էր: Սակայն Հայաստանի արտահանման կառուցվածքն այնպիսին է, որ փոխարժեքի տատանումն էական ազդեցություն չի ունենում: Մասնավորապես ամենամեծ արտահանման ծավալներ ունեցող ճյուղերում՝ ադամանդագործության եւ հանքարդյունաբերության համար առավել կարեւոր են միջազգային շուկայում ադամանդի կամ մետաղների գները: Փոխարժեքի առնչությամբ փոխնախարարը վերջում ավելացրեց նաեւ, որ դրամի արժեւորմանը նպաստում են ոչ միայն արտերկրից եկող մասնավոր փոխանցումները, այլեւ ներդրումները:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ

«Մշակութային եղեռնի» փաստացի ապացույցներ

Սամվել Կարապետյանի լուսանկարներում

Եթե Հայոց ցեղասպանությունը թուրքերը փորձում են հերքել ամենատարբեր ատյաններում՝ ուշադրություն չդարձնելով ոչ մի կենդանի վկայի ապացույցի, ապա լուսանկարները խոսում են նրանց փոխարեն: Սասնա Առաքելոց վանքը, Վանի Սբ. Բարդուղիմեոս եկեղեցին, Կարսի Խծկոնքի վանքը, Մշո Առաքելոցը ... սա փոքր մասն է մեր պատմամշակութային կոթողների, որ ավերվում են Արեւմտյան Հայաստանում, որտեղից թուրքը փորձում է ջնջել հայի հետքը: Հայկական ճարտարապետությունն ուսումնասիրող կազմակերպությունն արդեն երկար ժամանակ լուսանկարներում արձանագրում է թուրք բարբարոսների՝ հայկականը հիշեցնող հուշարձանների ավերածությունները:

Երեկ Երեւանի պետական համալսարանի բակում «Մշակութային եղեռն» խորագրով լուսանկարների ցուցահանդես էր, որտեղ ներկայացված էին լուսանկարիչ Սամվել Կարապետյանի վերջին տարիների աշխատանքները: Արեւմտյան Հայաստանի եկեղեցիների, վանքերի, խաչքարերի 100-150 տարի առաջվա լուսանկարների կողքին 2000-2003 թթ. նույն տեղանքի նկարներն էին՝ կիսավեր եկեղեցիներ, եկեղեցու փոխարեն՝ մզկիթներ, վանքի մանրաքանդակների փոխարեն՝ տաշած քարեր:

Ցուցահանդեսի կազմակերպիչներն էին ՀՅԴ «Նիկոլ Աղբալյան» ուսանողական միությունը եւ պետհամալսարանի պատմության ֆակուլտետի ուսխորհուրդը: Վերջիններս գտնում են, որ այս թեման այժմ քիչ է լուսաբանվում, քչերն են տեղյակ՝ ինչ է կատարվում մեր պատմական հայրենիքում: «Սա նախ եւ առաջ ուսանողների համար կազմակերպված միջոցառում է, ասաց ուսխորհրդի նախագահ Վահե Սարգսյանը, կարեւոր է, որ նրանք իմանան՝ ինչ է անում թշնամին»:

Նախատեսվում է աշխատանքները ցուցադրել այլ բուհերում եւս: Բացի այդ՝ կազմակերպիչները նպատակ ունեն լուսանկարները ներկայացնել միջազգային տարբեր կազմակերպությունների:

«Նիկոլ Աղբալյանի» նախագահ Իշխան Սաղաթելյանը համոզված է, որ սա Եվրամիություն մտնելու ճանապարհին Թուրքիայի դեմքն ու անձնագիրն է, եւ որ մեր խնդիրն է ողջ աշխարհին ցույց տալ, թե ինչպիսին է թուրքը:

Փ. Մ.

Վլադիմիր Կազիմիրովը սահմանային միջադեպերի հարթման եւ գերիների փոխանակման մասին

Ռուսաստանի պաշտոնաթող դեսպան, ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի նախկին համանախագահ Վլադիմիր Կազիմիրովը Բաքվի «Էխո» թերթին շնորհակալություն է հայտնել այն հրապարակման համար, որտեղ խոսվում է հայկական կողմի ձեռքին հայտնված ադրբեջանցի երեք զինծառայողների հայրենադարձման նպատակով իր ձեռնարկած քայլերի մասին: Կազիմիրովը նշում է, որ օրերս իրավիճակը բարդացավ Նոյեմբերյանի շրջանում հայաստանցի զինծառայող Զոհրաբ Թամոյանի գերեվարման կապակցությամբ:

Կազիմիրովն ընդգծում է, որ Ադրբեջանի իշխանությունները, ինչպես 2004 թ. մի խումբ հայերի առեւանգման դեպքում, այս անգամ էլ չեն հաստատում, թաքցնում են գերեվարման փաստը, իսկ որ գլխավորն է՝ այդ մասին ժամանակին չեն հայտնել Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեին, ինչը պարտավոր էին անել:

Ըստ Կազիմիրովի, այդ վարքագիծը կարող է ունենալ լուրջ բացասական հետեւանքներ, խորացնել կողմերի անզիջողականությունը: Նա կարծում է, որ հարկավոր է իրականացնել 3 ադրբեջանցի եւ 1 հայաստանցի զինծառայողների միաժամանակյա հայրենադարձություն:

Մինսկի խմբի նախկին համանախագահը, որը շփման գծում զինված միջադեպերի հարթման կարգի վերաբերյալ 1995 թ. փետրվարի 6-ին ուժի մեջ մտած անժամկետ պայմանավորվածության ձեւակերպման միջնորդներից մեկն է եղել, չի զարմանում վերջին զարգացումներից, քանզի «կողմերն այդպես էլ չեն կատարում» պայմանավորվածությունը:

2005 թ. մարտի 30-ին Երեւանում խորհրդարանական լսումների ժամանակ Կազիմիրովը տվյալ հարցի առթիվ դիմել է ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանին: Նախարարը հանդես է բերել իր ստորագրած «տվյալ համաձայնագրի բովանդակության իմացություն»: Կազիմիրովի խոսքերով, ամենագլխավորն այն է, որ «Հայաստանի պաշտպանության նախարարը հանդես բերեց այդ համաձայնագրի կատարմանը վերադառնալու պատրաստակամություն, եթե նույն կերպ վարվի ադրբեջանական կողմը: Նման հավաստիացումներ տվել են Ղարաբաղի հայերը»:

Այնպես որ, հերթն ադրբեջանական կողմինն է: Համաձայնագրի կատարման վերսկսումը թույլ կտա խուսափել նորանոր զոհերից ու տառապանքներից:

Պ. Ռ.

ԼՂՀ

Տեղաբաշխումներն ընտրադաշտում հայտնի են

Ապրիլի 10-ին ավարտվեց ԼՂՀ Ազգային ժողովի պատգամավորության թեկնածուների առաջադրման փուլը: Պարզ դարձավ, որ այս ընտրություններն իրոք ավելի ակտիվ են լինելու, քան նախորդները: Ընդ որում՝ ակտիվության կորընթացը առավել նկատելի է լինելու մայրաքաղաք Ստեփանակերտում:

ԼՂՀ ԿԸՀ տվյալներով՝ Ստեփանակերտում առաջադրված թեկնածուների թիվը ընտրատարածքներից մեկում հասել է մինչեւ 14-ի: Առհասարակ, մեկ ընտրատարածքում 8-9 թեկնածու մայրաքաղաքում միջին է համարվում, իսկ ահա շրջաններում այդ ցուցանիշը զգալիորեն ցածր է՝ մեկ ընտրատարածքում առավելագույնը 6 հոգի:

Իրենց հավակնություններն են դրսեւորել նաեւ կուսակցությունները: Այս հատվածում անսպասելի ոչինչ կարծես թե չկա՝ ԼՂՀ-ում շատ թե քիչ ճանաչված 6 քաղաքական կազմակերպությունները հիմնականում հանդես են եկել առանձին առաջադրմամբ, իսկ ՀՅԴ-ն եւ «Շարժում-88»-ը, ինչպես եւ սպասվում էր, դաշինք են կազմել:

Եթե ընդհանուր պատկերը համամասնենք, ապա ամեն ընտրատարածքում միջինը 6 թեկնածու է առաջադրվել: Չի բացառվում, որ հետագայում որոշ թեկնածուներ կամավոր դուրս կգան ընտրապայքարից: Դա նաեւ օրինաչափ է այն առումով, որ ընտրությունների համար առաջադրվածների քաղաքական եւ հասարակական կշիռը շատ հաճախ տարբեր է: Լուրջ հավակնությունների հետ մրցակցելու հայտ են ներկայացրել նաեւ այնպիսի անձինք, որոնք պարզապես ճանաչում չունեն հասարակության մեջ:

Անկախ այս ամենից, ԿԸՀ-ն առաջիկա շաբաթների ընթացքում պետք է ստուգի թեկնածուների ներկայացրած փաստաթղթերի իսկությունը, իսկ մայիսի երկրորդ տասնօրյակում արդեն կսկսվի քարոզչության փուլը:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Երկու եղբայրների դիակները գտնվեցին հանդամասում

ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության օպ. տեղեկագրից տեղեկացանք, որ ապրիլի 11-ին ոստիկանության Եղեգնաձորի բաժին է դիմել Աղավնաձոր գյուղի գյուղապետը եւ հայտնել, որ «Օձի կծած» կոչվող հանդամասում հայտնաբերվել է նշված գյուղի բնակիչ, 1954 թ. ծնված Վոլոդյա Պետրոսյանի դիակը: Դեպքի վայր մեկնած օպերատիվ խումբը վերջինիս պատկանող խաղողի այգում հայտնաբերել է Վոլոդյա Պետրոսյանի դիակը գլխի մասում քերծվածքի հետքով, իսկ 100 մետր հեռու եղբոր՝ 1949 թ. ծնված Համազասպ Պետրոսյանի դիակը՝ ծառից կախված վիճակում եւ գլխի մասում վնասվածքի հետքերով: Դեպքի հանգամանքները պարզվում են, քննությունը վարում է դատախազությունը:

Հայր եւ որդի մի լավ ծեծեցին համագյուղացուն

Ապրիլի 11-ին ոստիկանության Բաղրամյանի բաժին է դիմել Թոչուն Մ.-ն եւ հայտնել, որ վիճաբանության ժամանակ համագյուղացիներ, հայր եւ որդի Հրաչ ու Գագիկ Մ.-երը ծեծի ենթարկելով իրեն պատճառել են մարմնական վնասվածքներ: Բերման են ենթարկվել հայրը եւ որդին: Կատարվում է հետաքննություն:

Էլեկտրահարվել է տնամերձում աշխատելիս

Արտակարգ իրավիճակների վարչության լրատվական կենտրոնից տեղեկացանք, որ ապրիլի 11-ին իր առանձնատան բակում աշխատելիս էլեկտրահարվել եւ տեղում մահացել է Գեղարքունիքի մարզի Ծովագյուղի բնակիչ, 1966 թ. ծնված Մայիս Հակոբյան_

Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանատան հյուպատոսարանը թափանցիկ է դարձնում իր գործունեությունը

Հատկապես ԱՄՆ արտագաղթի բարձր ցուցանիշներն ապացուցում են, որ այս տեսությունը մեր համերկրացիների համար վաղուց արդեն «ավետյաց երկիր» է դարձել: Հյուպատոսարանում հարցազրույց անցնող դիմորդների համար, անկախ այն բանից, ինչ մտադրություններ ունեն, չպարզաբանված հարցեր շատ են լինում, որոնց ստույգ պատասխանը նրանք հաճախ այդպես էլ չեն ստանում: Հենց այս է պատճառը, որ նրա գործունեությունը պատված է մի տեսակ խորհրդավորության քողով եւ ժողովրդի մեջ հաճախ իրականությանը չհամապատասխանող պատմություններ են շրջում:

«Մենք մտադիր ենք համագործակցել ձեր եւ մյուս լրատվամիջոցների հետ, նախկինում այդքան էլ հաճախ չենք միասին աշխատել, եւ ուրախ եմ, որ հիմա այդ հնարավորությունը կա: Սա շատ լավ միջոց է մեր անելիք աշխատանքը մարդկանց ցույց տալու: Հյուպատոսարանի աշխատանքի վերաբերյալ ժողովրդի մեջ տարածվող տեղեկատվությունը լավ կլինի, որ առաջին ու հավաստի աղբյուրից ստացվի: Թե չէ լուրերը, թե մենք ինչ ենք անում այստեղ, հաճախ մեզ համար էլ շատ անսպասելի են», նախնական զրույցի ժամանակ ասաց Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանատան հյուպատոսական ծառայության փոխհյուպատոս Մարկ Տիլեմինգը:

Մարկ Տիլեմինգը սիրով պատասխանեց «Ազգի» հարցերին, որոնք, անշուշտ, հետաքրքրում են նաեւ այս երկրի հետ կապեր կամ պարզապես այնտեղ գրոսաշրջությամբ մեկնող հայաստանցիներին:

- Հայաստանում կառուցվում է ԱՄՆ ամենամեծ դեսպանատներից մեկն աշխարհում: Ենթադրվում է, որ հյուպատոսարանում գործող անվտանգության համակարգն էլ առանձնահատուկ է: Նոր տեխնոլոգիաների ներդրմամբ անվտանգության մեխանիզմների խստացումն ինչ է ենթադրում:

- Այս պահին մոտավորապես ԱՄՆ 45 դեսպանատներ են կառուցվում աշխարհում, բոլորի համար չափանիշները եւ կանոնները նույնն են: Սեպտեմբերի 11-ի իրադարձություններից հետո 2 խոշոր փոփոխություններ եղան՝ մատնահետքեր վերցնելը եւ բիզնես վիզաների դեպքում անհատական հարցազրույցների անցկացումը, որ նախկինում չկար: Մատնահետքերը վերցվում են եւ հարցազրույցի ժամանակ, եւ Միացյալ Նահանգներում: Բացի այդ, յուրաքանչյուր օդանավակայան կամ տրանսպորտի վարչություն ունի անվտանգության իր անհատական մեխանիզմները, օրինակ, ուղեւորի կոշիկների ստուգումը, որը, սակայն, կապ չունեն վիզաների տրամադրման գործընթացի հետ:

- Մամուլից հայտնի է, որ վիզաների միջնորդավճարների փոփոխություններ են եղել: Որ վիզաներին է դա վերաբերում:

- Միջնորդավճարների բարձրացում եղել է անվտանգության եւ կեղծիքների դեմ պայքարելու չափանիշներն ապահովելու համար, որոնք մեծ գումարներ են ենթադրում: Ոչ ներգաղթային վիզաների արտոնագրերի գումարներն անփոփոխ են մնացել, քանի որ դրանք չեն համապատասխանում այդ չափանիշներին, բայց ամեն դեպքում որոշվել է դրանք անփոփոխ թողնել: Մնացած դեպքերում ամեն տեսակի ներգաղթային վիզաների գումարներն ավելացել են 45 դոլարով: «Գրին քարտերի» կամ բազմազանության վիճակախաղի վիզաների դեպքում միջնորդավճարը դարձել է 375 դոլար, բայց դա գանձվում է միայն արտոնագիրը տալու ժամանակ:

- Մեծ դեսպանատան կառուցումը ենթադրու՞մ է, որ «գրին քարտով» շահածների հետ հարցազրույցն արդեն կանցկացվի ոչ թե Թբիլիսիում, այլ Երեւանում:

- Մենք ունենալու ենք բավական մեծ տարածք, որ դրա հնարավորությունը կընձեռի: Երեւի կգա այդ ժամանակն էլ, բայց այդպիսի որոշում դեռ չկա:

- ԱՄՆ դեսպանատունը բազմիցս անբավականություն է հայտնել Հայաստանում գործող այն կազմակերպությունների հասցեին, որոնք «գրին քարտ»-ի, վիզաների դիմումները լրացնելու համար փող են աշխատում դիմորդներից: Եվ այնուամենայնիվ, այդ կազմակերպությունները կան, նույնիսկ մի երկուսը գործում են դեսպանատան մերձակայքում:

- Իմ կարծիքով, որեւէ մեկի դիմումը, անկախ այն բանից, ինչ նպատակով է դիմում, կարիք չկա, որ մեկ ուրիշը լրացնի: Ուղղակի ամեն մարդ պիտի հասկանա, որ ուրիշի լրացրած դիմումներում կարող են սխալներ լինել եւ վնասել իրեն: Այդ սխալները մենք շատ լավ նկատում ենք: Իսկ դրանց գործունեությունը դադարեցնելու ոչ մի այլ ձեւ չենք կարող ձեռնարկել, միակ բանը, որ կարող ենք անել, զգուշացումն է, որ չօգտվեն դրանց ծառայությունից:

- Հյուպատոսարանի աշխատակիցները հարցազրույցի շատ կարճ ընթացքում, ինչպե՞ս են մերժում կամ թույլատրում վիզաները, ինչպե՞ս կարող են հասկանալ դիմորդի իրական ցանկությունների ու կեղծիքի մասին եւ բացահայտել դրանք:

- Մենք յուրաքանչյուր այցելուի դիտում ենք իբրեւ հնարավոր փախստականի այնքան ժամանակ, մինչեւ նա չի ապացուցում հակառակը: Իհարկե, իրականում այդ բաց խնդիրը դժվար հաղթահարելի է դիմորդի համար, մերժումների ու թույլտվությունների վիճակագրությունը եւ դա է ապացուցում:

Այս տարվա հունվարի 1-ից մինչեւ ապրիլի 9-ը ընդհանուր առմամբ բոլոր տիպի վիզաների համար բացի հայերից դիմել է այլ ազգությունների 3 հազար մարդ: Նրանց 61 տոկոսը մերժվել է: Այդ թվից 2500-ը Հայաստանի քաղաքացիներ են, ովքեր դիմել են տուրիստական եւ բիզնես վիզաների համար: Եվ այդ 2500-ի 65 տոկոսը եւս մերժվել է: Մենք վիզա ենք տրամադրել նաեւ այլ երկրների քաղաքացի իրանահայերին, Սիրիայի, Լիբանանի քաղաքացիներին, որոնք ազգությամբ հայ են, եւ բավական մեծ թվով՝ Հնդկաստանի, Ռուսաստանի քաղաքացիների, եթե նրանք մեզ համոզում են, որ իսկապես մտադիր են վերադառնալ: Բացի տուրիստական եւ բիզնես վիզաներից եւս 5 հազարը դիմել է այլ տիպի վիզաների համար, բայց այդ վիզաների ճնշող մեծամասնությունը ուսանողական ծրագրերին մասնակցած երիտասարդներն են:

- Գաղտնիք չէ, որ կան մարդիկ, ովքեր զարտուղի ճանապարհներով վիզա «դասավորելու» անվան տակ մեծ գումարներ են կորզում դիմորդներից, նույնիսկ հստակ թվեր են նշվում: Վերջերս նման մեղքի մեջ մեղադրվեց նաեւ հյուպատոսարանի աշխատակիցը:

- Մենք միշտ քաջալերում ենք մարդկանց, որ նման իրողությունների մասին, թե այստեղ, թե ԱՄՆ-ում, մեզ տեղյակ պահեն: Այդպիսի դեպքերը կանխելու համար սերտ համագործակցում ենք նաեւ Հայաստանի պաշտոնական մարմինների հետ:

Ինչ վերաբերում է հյուպատոսարանի աշխատակցին, ապա դա իսկապես շատ ցավալի դեպք է, բայց մենք կարողացանք հայտնաբերել պրոբլեմը եւ լուծում տալ: Եվ դա վկայություն է, որ օրենքն իսկապես գործում է:

- Օրերս «Armenian Mirror-Spectator» շաբաթաթերթում մի հոդված էր հրապարակվել գյումրեցի մի ընտանիքի մասին: «Գրին քարտ» շահելուց հետո ընտանիքը մեկնում է Ամերիկա եւ հայտնվում անօգնական վիճակում՝ առանց փողի, տանիքի ու ծանոթների: Չկա՞ն կազմակերպություններ, որոնք կոչված են զբաղվելու խաղարկությունում շահած մարդկանց հետագա ճակատագրով:

- Կոնկրետ այդ պատմությանը ծանոթ չեմ եւ չեմ կարող խոսել այդ մասին: Բայց պետքարտուղարության կողմից գործող պետական կամ մասնավոր այդպիսի կազմակերպություններ չկան, որոնք պիտի օգնեն նման ընտանիքներին: Հիմնականում «գրին քարտ» շահած մարդիկ մինչ վիզան ստանալը եւ ԱՄՆ մեկնելը բավական ժամանակ ունեն եւ նախապես ընկերների, ծանոթների, ինտերնետի միջոցով պիտի պարզեն, թե ինչ աշխատանք կարող են կատարել, որտեղ բնակվել:

- Հայտնի է, որ հյուպատոսարանն իրավունք ունի դիմորդին ընդհանրապես զրկելու ԱՄՆ ոտք դնելու իրավունքից: Այս տարի քանի՞ այդպիսի այցելու է եղել եւ ինչ պատճառներով են հայտնվել այդպիսի կարգավիճակում:

- Իրականում այդպիսի բան կա, բայց դա գրեթե չի արձանագրվել այստեղ: Այդ խնդրով հիմնականում զբաղվում են դաշնային մարմինները, դա վերաբերում է քրեական հանցագործներին, ովքեր, բնականաբար, չեն կարող հայտնվել Միացյալ Նահանգներում: Հայաստանում կան հայեր, որոնք այդպիսին են ճանաչվել ԱՄՆ կառավարության կողմից, եւ նրանց թույլ չի տրվել մեկնել: Հյուպատոսարանը այդպիսի մերժում հաստատում է այն մարդկանց համար, ովքեր վիզա ստանալու հետ կապված մեծ կեղծիք են թույլ տվել: Այն մարդկանց, ովքեր անընդունելի են համարվում ԱՄՆ կառավարության կողմից, եւ այնուամենայնիվ, դիմում են հյուպատոսարան, մենք պարզապես տեղեկացնում ենք այդ մասին:

Հունվարի 1-ից առ այսօր ոչ մի այդպիսի դիմորդ չի արձանագրվել մեզ մոտ, բայց եղել են մի քանի այցելուներ, որոնց ես զգուշացրել եմ (հիմնվելով Միացյալ Նահանգներից ստացած տեղեկատվության վրա), որ իրենք չեն կարող մեկնել Նահանգներ:

- Փաստորեն, հարցազրույցի ընթացքում անվտանգության եւ կեղծիքները բացահայտելու համար բավական խիստ կանոններ են գործում, բայց վիզա ստանալուց հետո դիմորդներից շատերը կարողանում են ԱՄՆ-ում երկարաձգել իրենց մնալու ժամկետը՝ ստանալով աշխատանքի, սովորելու իրավունք եւ այլն: Դարձյալ ամերիկյան տեսությունն է նրանց այդ իրավունքները տալիս:

- Դուք ճիշտ եք, իրականում շատ են այդպիսի դեպքերը, երբ մարդիկ գնում են եւ իրենց կարգավիճակը փոխելով մնում ԱՄՆ-ում: Սեպտեմբերի 11-ից հետո ԱՄՆ անվտանգության ծառայություններին ավելի մեծ գումարներ են տրամադրվում՝ ոչ ներգաղթային վիզաներով մեկնած եւ ԱՄՆ-ում մնացած մարդկանց վերադարձնելու համար: Բայց կան մարդիկ, ովքեր, այնուամենայնիվ, շատ հնարամիտ են, եւ ուղիներ են գտնում մնալու համար:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Հ. Գ. Այսուհետեւ Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանատան հյուպատոսական ծառայության հետ **«Ազգ»** թերթն ուղիղ կապով համագործակցություն է սկսում, որը կարող է օգտակար լինել նրանց, ովքեր հյուպատոսական ծառայությունում հարցազրույց են անցել եւ անբավական մնացել:

Շաբաթը մեկ անգամ մեր թերթում հարցուպատասխանի առանձին սյունակ կառանձնացվի վիզաների տրամադրման խնդիրների վերաբերյալ, որոնց պատասխանները կտրամադրի հյուպատոսարանը:

Կարող են դիմել բոլոր նրանք, ում համար հարցազրույցից հետո ինչ-ինչ հարցեր անհասկանալի են մնացել, նաեւ նրանք, ովքեր նոր հարցադրումներ ունեն:

Հարցերը կարող են տպագրվել նաեւ անստորագիր, բայց խմբագրությունը անպայման պետք է իրազեկ լինի դրանց հեղինակների ինքնությանը:

Հարցերը կարող եք ուղարկել գրավոր կամ **«Ազգի»** էլ. փոստով՝ azg@azg.am կամ azg1@arminco.com

ՀԱՐՑԱԽՈՒՅԶ

«Արցախյան հիմնախնդիր՝ 17-ամյա անավարտ պատմություն»

Պատերազմի վերսկսման դեպքում Հայաստանում հարցվածների շուրջ 7 տոկոսը կհեռանա հայրենիքից

Ղարաբաղյան պատերազմի վերսկսման դեպքում Հայաստանի բնակչության 25 տոկոսը (թվերը կլորացրել ենք մենք- **խմբ.**) կմասնակցի ռազմական գործողություններին, 42 տոկոսը պատրաստ է ռազմաճակատին օժանդակող այլ աշխատանքներ կատարել, ավելի քան 25 տոկոսն՝ աջակցել նյութապես եւ ֆինանսապես: Երեւանում եւ Հայաստանի բոլոր մարզերում 1900 մարդու շրջանում անցկացված հանրային հարցումներից պարզվել է, որ 8 տոկոսը պատերազմի վերսկսման դեպքում ոչնչով չի օգնի, շուրջ 7 տոկոսը կհեռանա հանրապետությունից: 17 տոկոսը դժվարացել է պատասխանել հարցին:

Ռազմավարական եւ ազգային հետազոտությունների հայկական կենտրոնի փորձագիտական (մասնակցել են 60 փորձագետներ) եւ հանրային հարցումների արդյունքները երեկ ներկայացրեց կենտրոնի փորձագետ Ստեփան Սաֆարյանը: Ընդհանուր առմամբ տրվել է 23 հարց, որոնց դեպքում հարցվողները հնարավորություն են ունեցել նշելու 2 պատասխան, ինչի պատճառով ցուցանիշների հանրագումարը որոշ դեպքերում գերազանցում է 100 տոկոսը:

Ուշագրավ է, որ փորձագետները հայրենասիրությամբ գերազանցել են շարքային քաղաքացիներին: Այսպես՝ պատերազմի վերսկսման դեպքում փորձագիտական հարցումը ցույց է տվել, որ 39 տոկոսը կմասնակցի ռազմական գործողություններին, 98 տոկոսը ռազմաճակատին օժանդակող այլ աշխատանքներ կկատարի, 38 տոկոսը կաջակցի նյութապես եւ ֆինանսապես: 60 «ընտրյալներից» որեւէ մեկը պատերազմը վերսկսելու դեպքում չի հեռանա Հայաստանից եւ որեւէ մեկը դրական պատասխան չի տվել «ոչնչով չեմ օգնի» հարցին: (Ներքոնշյալ բոլոր դեպքերում ներկայացնում ենք միայն հանրային հարցումների արդյունքները- **խմբ.**):

Հարցվածների 21 տոկոսը կարծում է, որ Ադրբեջանը կվերսկսի պատերազմը Հայաստանի եւ Արցախի դեմ, 35 տոկոսն այդպես չի կարծում, 45 տոկոսը դժվարացել է պատասխանել: «Ձեր կարծիքով, առաջիկա 5 տարիներին կհաջողվի՞ խնդիրը լուծել խաղաղ (բանակցային) ճանապարհով» հարցին 25 տոկոսը «այո» է պատասխանել, 29 տոկոսը՝ «ոչ», 46 տոկոսը դժվարացել է պատասխանել:

«Առաջին հերթին ի՞նչն է խանգարում ղարաբաղյան խնդրի լուծմանը» հարցին 37 տոկոսը պատասխանել է՝ «հայկական դիվանագիտության եւ քաղաքականության թուլությունը», 26 տոկոսը՝ «խնդրի իրական բարդությունը», 24 տոկոսը՝ «Ադրբեջանի անզիջում դիրքորոշումը», 19 տոկոսը՝ «ԱՄՆ վարած քաղաքականությունը», 15 տոկոսը՝ «Ռուսաստանի վարած քաղաքականությունը»: Ուշագրավ է, որ 1900 հարցվածներից շուրջ 5 տոկոսը խնդրի լուծման խանգարող գործոն է համարել «հայկական կողմի անզիջում դիրքորոշումը»:

«Ինչպիսի՞ն է ի վերջո լինելու Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակը» հարցին 46 տոկոսը պատասխանել է՝ «անկախ եւ ինքնիշխան հանրապետություն», 38 տոկոսը՝ «Հայաստանի մաս», 3 տոկոսը՝ «ինքնավարություն Ադրբեջանի կազմում»: Հարցվածների ուղիղ կեսն ընդունելի է համարել ԼՂՀ շրջակայքի անվտանգության գոտու՝ Քաշաթաղի (Լաչին), Քարվաճառի (Քելբաջար), Աղդամի, Ֆիզուլու, Զանգելանի, Ղուբաթլիի, Ջեբրայիլի հաշվին Ադրբեջանին զիջումներ անելը, մինչդեռ 38 տոկոսը դեմ է այդ տարածքների հաշվին Ադրբեջանին զիջումներ անելուն:

Ղարաբաղյան հիմնախնդիրը հարցվածների 36 տոկոսը որակել է «հայկական հարցի բաղկացուցիչ մաս», 33 տոկոսը՝ արցախահայության ինքնորոշման հարց, 23 տոկոսը՝ տարածքային վեճ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ, իսկ 8 տոկոսը կարծում է, որ ղարաբաղյան հիմնախնդիրն առաջին հերթին «դրսի ուժերի» հրահրման արդյունք է:

ԼՂՀ-ի Ադրբեջանին չպատկանելու ամենահիմնավոր պնդումը հարցվածների 44 տոկոսը նշել է «նախկինում երբեք չլինելով Ադրբեջանի կազմում՝ ԽՍՀՄ-ի օրոք բռնակցվել է Ադրբեջանին» պատասխանը, 26 տոկոսը՝ «դարեր ի վեր այդ տարածքում հայեր են բնակվել», 15 տոկոսը՝ «ԽՍՀՄ-ի փլուզման ժամանակ ինքնորոշման իրավունքով անկախացել է», 13 տոկոսը՝ «պատերազմում հայկական ուժերը հաղթանակել են»: Հարցվածների 72 տոկոսը կարծիք է հայտնել, որ կարգավորման բանակցային գործընթացին պետք է մասնակցեն Հայաստանը, ԼՂ-ն եւ Ադրբեջանը, 15 տոկոսը՝ ԼՂ-ն եւ Ադրբեջանը, 7 տոկոսը՝ Հայաստանը եւ Ադրբեջանը:

Հզոր տերություններից եւ միջազգային կազմակերպություններից ո՞վ ամենամեծ դերակատարություն ունի խնդրի կարգավորման հարցում: 60 տոկոսը պատասխանել է՝ Ռուսաստանը, 40 տոկոսը՝ ԱՄՆ-ը, 19 տոկոսը՝ ԵՄ-ն, 19 տոկոսը՝ ԵԱՀԿ-ն, 14 տոկոսը՝ ՄԱԿ-ը:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ալիեւը Ռամսֆելդի փոխարեն նախընտրում է Մուշարաֆին

Իսկ խորհրդարանում իշխանամետ պատգամավորները դատապարտում են դեսպան Հարնիշի գործունեությունը

Երեկ երեկոյան կարճաժամկետ այցով Իրաքից Ադրբեջան պետք է ժամաներ ԱՄՆ պաշտպանության քարտուղար Դոնալդ Ռամսֆելդը։ Նախօրեին ազդեցիկ «Ուոլ սթրիթ ջորնըլը» գրել էր, որ ամերիկացիները խիստ շահագրգռված են կասպյան նավթով եւ Վաշինգտոնն առանձնակի ուշադրություն է դարձնում նավթով հարուստ տարածաշրջաններին։

«Առաջիկա տասնամյակում ԱՄՆ-ը ծրագրում է 100 մլն դոլար ծախսել նավթային օբյեկտների դեմ իրականացվող հարձակումներին արագ արձագանքելու ունակ կասպյան գվարդիայի, ոստիկանական ջոկատների ցանցի եւ հատուկ ստորաբաժանումների համար», գրել էր «Ուոլ սթրիթը»։

Թերթը նշում է, որ գերմանական Շտուտգարտ քաղաքում տեղակայված ԱՄՆ զինուժի եվրոպական հրամանատարությունը համակարգում է տարբեր գերատեսչությունների ջանքերը եւ վարժեցնում զինվորականներին, ովքեր կպաշտպանեն Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարը։ ԱՄՆ եվրոպական հրամանատարության քաղաքական հարցերով ծրագրավորող գնդապետ Մայք Անդերսոնը պնդել է, որ 2003 թ. ստեղծված կասպյան գվարդիայի մեջ կլինի նաեւ Բաքվի հրամանատարական կենտրոնը, որն իր տրամադրության տակ կունենա ռադարային համակարգեր, ինչի շնորհիվ Ադրբեջանը հնարավորություն կունենա հետեւելու Կասպից ծովում նավերի շարժին, ինչպես նաեւ թմրանյութերի եւ զենքի անօրինական տարանցմանը։

Ռամսֆելդի Բաքու անակնկալ այցելության մանրամասները հայտնի չեն։ Ադրբեջանական մամուլի սուղ տեղեկությունների համաձայն, նախատեսված են նրա հանդիպումները նախագահ Իլհամ Ալիեւի, արտգործնախարար Էլմար Մամեդյարովի եւ պաշտպանության նախարար Սաֆար Աբիեւի հետ։ Արդեն պարզ է, որ Ռամսֆելդ-Ալիեւ հանդիպում չի կայանա, քանի որ երեկ առավոտյան Ադրբեջանի նախագահը պաշտոնական այցով մեկնել է Պակիստան՝ ադրբեջանա-պակիստանյան հարաբերությունները եւ Ղարաբաղի ու Քաշմիրի խնդիրները Փերվեզ Մուշարաֆի հետ քննարկելու։

Մոսկովյան «Նեզավիսիմայա գազետայի» Բաքվի թղթակիցը գրում է, որ Ադրբեջանում ԱՄՆ-ի եւ ՆԱՏՕ-ի շարժական ուժերի տեղակայումը կերաշխավորի, որ կովկասյան այս հանրապետությունը խուսափի հեղափոխական ցնցումներից։ «Ըստ էության, ադրբեջանական իշխանությունները կանգնած են դաժան երկընտրանքի առաջ. կամ համաձայնություն են տալիս ԱՄՆ-ի եւ ՆԱՏՕ-ի շարժական ուժերի տեղակայմանը, կամ էլ առնչվելու են ունենալու «գունավոր հեղափոխության» հետ։ Լավագույն դեպքում՝ վրաց-ուկրաինական սցենարով, վատթարագույն դեպքում՝ կիրգիզական տարբերակով»։

Ռամսֆելդի այցը Ադրբեջան 3-րդն է վերջին 1,5 տարում։ Եթե ադրբեջանցի քաղաքական վերլուծաբանները, ինչպես նաեւ իշխանամետ մամուլը պնդում են, որ Ռամսֆելդի այցելության գլխավոր նպատակը Բաքվի իշխանություններին հորդորելն է՝ հնարավորինս շուտ լուծել շարժական զորակայաններ տեղակայելու խնդիրը, ապա պաշտոնական Բաքուն շարունակում է կտրականապես հերքել երկրի տարածքում ամերիկյան զինուժի հնարավոր տեղակայումը։ Ադրբեջանի իշխանությունները նշում են, որ երկրի ազգային անվտանգության հայեցակարգը միանշանակ արգելում է օտար պետությունների ռազմական բազաների տեղակայումը հանրապետության տարածքում։

«Նեզավիսիմայա գազետան» հիշեցնում է, որ Ադրբեջանում է տեղակայված Գաբալայի ռադիոտեղորոշիչ կայանը, հետեւաբար եթե Ռուսաստանի դեպքում հնարավոր է եղել հայեցակարգը շրջանցել, ապա ինչո՞ւ նույնը չի կարելի անել ԱՄՆ-ի դեպքում, մանավանդ որ ամերիկացիները ժամանակ առ ժամանակ Բաքվի իշխանություններին սպառնում են «գունավոր հեղափոխությամբ»։

Իշխանությանը մոտ գտնվող «525 գազեթ» պարբերականը նշում է, որ անցնող շաբաթ հերթական անգամ Բաքու էր այցելել եվրոպայում ամերիկյան ուժերի հրամանատարի տեղակալ Չարլզ Ուոլդը։ «Ռամսֆելդի Բաքու այցելության միակ պատճառը ԱՄՆ-ի ռազմաքաղաքական շահերը չեն։ Չի բացառվում, որ Պենտագոնի շեֆը կատարում է քաղաքական որոշակի առաքելություն, որը պայմանավորված է ժողովրդավարության ամրապնդման ուշադրությամբ», գրում է թերթը՝ հավելելով, որ ժողովրդավարության հարցում Վաշինգտոնն ամենայն հավանականությամբ ճնշումներ կբանեցնի Բաքվի վրա, չնայած ադրբեջանական իշխանություններին դա նյարդայնացնում է։

Մինչ Իլհամ Ալիեւը խուսափում է Ռամսֆելդի հետ հանդիպումից եւ ուղեւորվում Պակիստան, Ադրբեջանի խորհրդարանում իշխանամետ պատգամավորները խստիվ քննադատում են Բաքվում ԱՄՆ դեսպան Ռինո Հարնիշի գործունեությունը՝ նրան մեղադրելով երկրի ներքին գործերին միջամտելու մեջ։ Մի քանի օր առաջ ամերիկացի դեսպանը այցելել էր Ադրբեջանի շրջաններ, հանդիպումներ ունեցել ընդդիմադիր կուսակցությունների ներկայացուցիչների հետ։

«Ադրբեջանն ԱՄՆ-ի համար Իրաք չէ, որ այնտեղ անի այն, ինչ ցանկանում է», երեկ խորհրդարանում զայրացած ասել է իշխանամետ պատգամավորներից Զահիդ Օրուջը։ Իշխանական «Նոր Ադրբեջան» կուսակցության փոխնախագահ Ալի Ահմեդովն էլ նշել է, որ ադրբեջանցի պաշտոնյաները պետք է պահանջեն, որ Հարնիշը պարզաբանի իր գործունեությունը։

Ամենաուշագրավը խորհրդարանի նախագահ Մուրթուզ Ալեսքերովի բացատրությունն էր։ Ըստ «Թուրան» գործակալության, նա հավաստիացրել է, որ իշխանությունները թույլ չեն տա վարչակարգի փոփոխություն։ «Մենք թույլ չենք տա իշխանափոխություն։ Ադրբեջանում «թավշյա հեղափոխություն» տեղի է ունեցել 1993 թ., եւ այն ժամանակ իշխանության եկավ Հեյդար Ալիեւը», ասել է Ալեսքերովը։

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ռամսֆելդն Իրաքում խոսել է քաղաքական զսպումների վտանգի մասին

Երեկ առավոտյան անսպասելիորեն Բաղդադ է ժամանել ԱՄՆ պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդը։ Պենտագոնի ղեկավարի այցելության նպատակը հանդիպումներն էին Իրաքի նորընտիր ղեկավարության, ինչպես նաեւ Իրաքում տեղաբաշխված ամերիկյան զորքերի հետ։ Դեռ Բաղդադ չհասած՝ օդանավի մեջ Ռամսֆելդը լրագրողների հետ զրուցելիս մտահոգություն է արտահայտել Իրաքում «կարգուկանոնի հաստատմանն» ուղղված հնարավոր փորձերի առնչությամբ։

Բաղդադում Ռամսֆելդը հանդիպումներ է ունեցել Իրաքի ժամանակավոր նախագահ Ջալալ Թալաբանիի, ժամանակավոր վարչապետ, շիա մահմեդական Իբրահիմ ալ Ջաֆարիի հետ։ BBC-ի տվյալներով, Ռամսֆելդը նրանց նախազգուշացրել է, որ կադրային զտումներ անցկացնելու անցումային կառավարության փորձերը կարող են վտանգավոր հետեւանքներ ունենալ։

Ամերիկացիները երկյուղներ ունեն, թե Իրաքի նոր իշխանությունները կջանան ազատվել նախկին բանակի սպաներից, որոնց պատերազմից հետո ներգրավել են անվտանգության ծառայություններում։ Իրաքյան նախկին բանակը կազմացրել էին հենց ամերիկացիները։ Բայց այսօր շատերն այդ որոշումը սխալ են համարում։ Ենթադրվում է, որ նոր կառավարությունում նախարարական գլխավոր պաշտոնները կստանան շիաները, որոնք դաժան հալածանքների են ենթարկվել Հուսեյնի օրոք։ Նոր կառավարությունը թերեւս փորձի վրեժ լուծել սուննիներից։ Իսկ դա կարող է ի չիք դարձնել իրաքցիների զինված ապստամբությունը ճնշելու ամերիկացիների ջանքերը։

Ռամսֆելդը ցանկություն է հայտնել, որ Իրաքի նոր կառավարությունը նախարարություններում եւ այլուր հաշվի առնի գլխավորապես մարդկանց բանիմացությունը եւ «զերծ մնա անտեղի ցնցումներից», քանզի միջդավանանքային երկպառակությունները կարող են լուկ քայքայել երկիրը։

Ռամսֆելդի անսպասելի այցին համընկել է Իրաքում ՄԱԿ-ի հատուկ դեսպանորդ Աշրաֆ Ղազիի հայտարարությունն այդ երկրում մարդու իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ։ ՄԱԿ-ի ԱԽ-ին արած հայտարարության մեջ Ղազին կարեւորել է Իրաքի քաղաքական կյանքում սուննիների ներգրավումը, որոնց մեծ մասը հունվարին բոյկոտել էր խորհրդարանական ընտրությունները։

2003 թ. օգոստոսին Բաղդադում ՄԱԿ-ի ներկայացուցչության շենքի պայթեցումից հետո ՄԱԿ-ի անձնակազմը դուրս էր բերվել Իրաքից։ Հետագայում, սակայն, որոշ աշխատակիցներ վերադարձել էին եւ մասնակցել ընտրությունների կազմակերպմանը, իսկ այժմ պատրաստվում են ՄԱԿ-ի գրասենյակներ բացել Բասրայում եւ Էրբիլում։

Ռամսֆելդի այցի նախօրեին Բաղդադի կենտրոնում գտնվող «կանաչ գոտում» առեւանգվել է ԱՄՆ քաղաքացի։ Բաղդադի ամերիկյան դիվանագիտական ներկայացուցչությունում CNN-ի թղթակցին հայտնել են, որ առեւանգված անձնավորությունը, ամենայն հավանականությամբ, ձեռնարկատեր է, որ Իրաքում աշխատում էր երկրի վերականգնման նախագծերից մեկի շրջանակներում։

Վերջին մեկ տարում Իրաքում առեւանգվել են մոտ 200 օտարերկրացիներ։ Պատանդառության դեպքերի մեծ մասը կապված է փրկագնի կորզման հետ։ Բայց առեւանգիչներից ոմանք հանդես են գալիս քաղաքական պահանջներով։

Պ. Ք.

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

«Հալիբարթոնը» կրկին մեղադրվում է պետական փողերի յուրացման մեջ

Ամերիկյան հեռահաղորդակցական «Հալիբարթոն» խոշորագույն ընկերությունը վերջին տարիներին շարունակ հայտնվում է սկանդալային իրավիճակներում։ Անցյալում ԱՄՆ փոխնախագահ Դիկ Չեյնիին պատկանած «Հալիբարթոնն» այժմ ամբաստանվում է պետության փողերի յուրացման մեջ։

Դեմոկրատ սենատոր Հենրի Ուոքսմանը պնդում է, թե ընկերությունը Սպիտակ տան վարչակազմից ապօրինաբար ստացել է առնվազն 212 մլն դոլար։ Ուոքսմանը հիշեցնում է, որ ֆիրման Իրաքում տեղաբաշխված ամերիկյան զինված ուժերին նավթամթերք մատակարարելու պայմանագիրն ստացել է առանց մրցույթի՝ խախտելով ԱՄՆ օրենսդրությունը։

Սենատորի նշած գումարը գրեթե կրկնակի գերազանցում է ավելի վաղ հրապարակված այն գումարին, որը «Հալիբարթոնը» Պենտագոնից կորզել էր 2003-2004 թթ. նրան իբր մատուցած ծառայությունների դիմաց։ Ինտերֆաքս գործակալությունը հիշեցնում է, որ մի շարք դեպքերում «Հալիբարթոնի» մասնաճյուղը մատակարարումներն իրականացրել է շուկայականից գրեթե մեկուկես անգամ բարձր գներով։

Սենատոր Ուոքսմանը ԱՄՆ վարչակազմին ամբաստանել է տվյալ գործարքներին առնչվող «ծավալուն եւ հավելյալ տեղեկությունները թաքցնելու» մեջ։ Անցյալում Դիկ Չեյնիին պատկանած «Հալիբարթոնը» միայն վերջերս է հարթել Պենտագոնի հետ ծագած վեճը։ Պաշտպանական գերատեսչությունը համաձայնել է ավելի քան 1 մլրդ դոլար վճարել Իրաքում ամերիկացի զինծառայողների սպասարկման համար ընկերության ներկայացրած հաշիվների դիմաց, բայց հրաժարվել է վճարել 55 միլիոնի հասնող մեկ այլ գումար։

«Հալիբարթոնի» եւ Պենտագոնի վեճը 2004 թ. առավել աղմկալի կոռուպցիոն սկանդալներից մեկն է։ Ամեն ինչ սկսվել էր պաշտպանական գերատեսչության աուդիտորների այն եզրակացությունից, որ «Հալիբարթոնի» մասնաճյուղը՝ «Քելոգ Բրաուն ընդ Ռութ» ֆիրման ուռճացրել է ամերիկացի զինծառայողների պարենավորման հաշիվները։ Ժամանակին **«Ազգը»** գրել է այդ աղմկալի պատմության մասին։

Պենտագոնի հաշվարկների համաձայն, ռազմական գերատեսչությունն ամերիկացի զինվորների սննդի համար 60 մլն դոլար գերավճար է կատարել։

«Միջազգային ներումը» Խոդորկովսկուն համարում է քաղբանտարկյալ

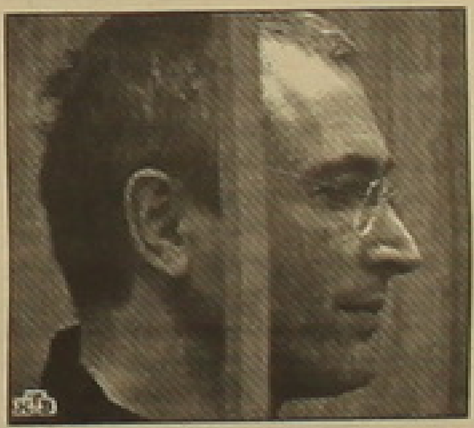

«Միջազգային ներում» իրավապաշտպանական կազմակերպությունն այն կարծիքին է, թե «Յուկոս» նավթային ընկերության նախկին ղեկավար Միխայիլ Խոդորկովսկու եւ ընկերության հետ կապված մյուս անձանց ձերբակալությունն ու քրեական հետապնդումը քաղաքական ենթատեքստ ունեն։

«Յուկոսի» գործի առթիվ «Միջազգային ներման» տարածած հայտարարության մեջ նշվում է, որ ամբաստանյալների փաստաբանները, Ռուսաստանի իրավապաշտպանական կազմակերպությունները եւ վերլուծաբանների զգալի մասը համակարծիք են, որ «տվյալ քրեական գործերը քաղաքական շարժառիթներ ունեն»։

ՌԴ արդարադատության նախարարությանը եւ գլխավոր դատախազին հղած նամակներում «Միջազգային ներումը» մտահոգություն է հայտնել Միխայիլ Խոդորկովսկու եւ նրա գործընկերներ Պլատոն Լեբեդեւի, Ալեքսեյ Պիչուգինի, «Յուկոսի» իրավաբան Սվետլանա Բախմինայի եւ փաստաբան Ելենա Ագրանովսկայայի քրեական հետապնդումների եւ կալանավորման կապակցությամբ։

Տեղեկություններ կան փաստաբանի հետ Խոդորկովսկու եւ Լեբեդեւի հանդիպումների խոչընդոտման, դատական նիստերի դռնփակ անցկացման, Լեբեդեւի, Պիչուգինի, Բախմինայի անբավարար բուժխնամքի, կալանատանը Պիչուգինի եւ Բախմինայի նկատմամբ դաժան վերաբերմունքի դրսեւորման վերաբերյալ։ Պիչուգինին Լեֆորտովոյում պահում են ԱԴԾ-ին ենթակա քննչական մեկուսարանում։

«Միջազգային ներումը» գտնում է, որ Ռուսաստանի քրեական արդարադատության համակարգն ունի լուրջ թերություններ՝ կապված դատավորների անկախության, իրավական օգնության մատչելիության, կալանքի պայմանների, ինչպես նաեւ խոստովանության կորզման նպատակով խոշտանգումների կիրառման հետ։

Ի՞նչ հիմնական սխալներ են թույլ տալիս կանայք արտաքինը կարգի բերելիս

Ինչպես հաղորդում է «Ինոպրեսսա» ինտերնետային կայքը, օրերս բրիտանական «iVillage.cu.ok» կայքը կանանց շրջանում սոցիոլոգիական հարցում է անցկացրել՝ պարզելու, թե ինչ խնդիրների են կանայք առավել շատ բախվում, երբ փորձում են իրենց տեսքը «գեղեցկանալ»: Սոցիոլոգիական հարցմանը մասնակցել են 3000 կանայք, իսկ հարցման արդյունքները հրապարակել է նախորդ շաբաթ Լոնդոնում անցկացվող «Vitality beauty show» ցուցահանդեսի տնօրեն Էմմա Հելբերը։

Սոցհարցմանը մասնակցած կանայք թվել են մոտ 50, մեղմ ասած, տարասփելի հետեւանքներ, որոնք առաջացել են իրենց արտաքինը ինքնուրույն կարգի բերելիս։ Շատ կանայք իրենց մազերը ներկելու, կտրելու, մաշկը թխացնելու, ավելորդ մազերը մարմնից հեռացնելու, եղունգները խնամելու, հոնքերը գեղեցկացնելու համար չեն դիմում մասնագետի եւ փորձում են տանը ինքնուրույն զբաղվել դրանցով եւ ստանում են մազերի աղետալի գույն՝ սխալ ներկելու ժամանակ, մազերի վատ համադրված գունավորում եւ կտրվածք, «կրծոտված կամ կտրտված» եղունգներ, կվարցե լամպի այրվածք, բծավոր կամ նարնջագույն արհեստական արեւայրուկ, այրված կամ գունազրկված հոնքեր։

ԳՈՀԱՐ ԳԵՒՈՐԳՅԱՆ

Մեր մեծ ու հին գրադարանը

Հայերս առիթը բաց չենք թողնում հպարտանալու մեր 1600-ամյա գրերով, բարգավանչյաց երկու եկեղեցական եւ նույնիսկ գրադարանավարի նորամուտ տոներով: Սակայն սա չի նշանակում, թե մեր երկրի եզակի մշակութային ու գիտական օջախներից մեկը՝ Ազգային գրադարանը եւս հպարտանալու առիթ է տալիս: Թերեւս, ճիշտ հակառակը: Գուցե շատերը Հայաստանը քարե դարի երկիր կհամարեն, եթե իմանան, որ 2005 թվականին ՀՀ Ազգային գրադարանում գրերի խոնավության պահպանման ռեժիմ է պահպանվում գրապահոցներում դույլերով ջուր դնելով, իսկ շենքերը ջեռուցվում են գրադարանի համար անթույլատրելի ձեւով:

Այնուամենայնիվ, ինչպես գրադարանի տնօրեն **Դավիթ Սարգսյանն** է նշում. «Հայաստանի ազգային գրադարանը աշխարհի ամենախոշոր հայկական գրապահոցն է եւ մշակութային, գիտական, կրթական ու տեղեկատվական ամենամեծ կենտրոնը, որին պիտի աչքի լույսի պես պահենք»:

Գրադարանը տեղակայված է չորս մասնաշենքերում եւ ունի նույնքան ընթերցասրահներ՝ ընդհանուր ուսանողական, երկու գիտական եւ ընթացիկ մամուլի ընթերցասրահը: Գործում են նաեւ ինտերնետի ազատ մուտքի եւ մատչելիության սրահը, ՄԱԿ-ի դեպոզիտար ընթերցասրահը, հնատիպ եւ արխիվային գրականության, երաժշտական եւ նոտային գրականության, կերպարվեստի եւ քարտեզագրական, ատենախոսության եւ սեղմագրերի բաժինները՝ իրենց ընթերցասրահներով: Ազգային գրադարանի տնօրենությունից տեղեկացանք նաեւ, որ նախատեսվում է հաշմանդամների համար ընթերցասրահ ստեղծել նոր կառուցվող մասնաշենքում, ուր բացի հաշմանդամներին սպասարկելուց, նախատեսվում է հենց հաշմանդամներից ընտրել կադրեր, նրանց մասնագիտական գիտելիքներով ապահովել եւ աշխատանքի ընդունել:

ՀՀ Ազգային գրադարանն ունի 6,5 միլիոն միավոր ամենատարբեր հնության ու կարեւորության գրադարանային վաղուց չգտված ֆոնդ, մոտ 30.000 քառ. մետր տարածք, բազմաթիվ ենթաբաժիններ ու մինի գրադարանների ներին ցանց, ուր գրականությունն սպասարկվում է միանգամից: Գրադարանն ունի մոտ 360 աշխատակից: Օրական մոտ ութ հարյուրից հազար ընթերցող է օգտվում այս գրադարանից, ուր հասկապես մարդաշատ է քննաշրջանների ընթացքում:

«Բոլոր շենքերն անմխիթար եւ ահավոր վիճակում են,- ասում է տնօրենը,- գրադարաններին լավ աչքով չեն նայել նույնիսկ խորհրդային տարիներին, քանի որ մեր գրադարանի շենքային խնդիրները 10-15 տարվա չեն, այլ տասնամյակների պատմություն ունեն, մասնավորապես քանոնյանական մասնաշենքն արդեն հիսուն տարուց ավելի հիմնարար վերանորոգման չի ենթարկվել: Ձմռանն անընդհատ աշխատելու պատճառով էլեկտրական վահանակները հալվում եւ շարքից դուրս էին գալիս: Կոմունալ պայմաններն էլ նույն ահավոր վիճակում են, անցնող ձմեռվա ընթացքում երկու անգամ վթար ունեցանք», պատմում է Դ. Սարգսյանը եւ ավելացնում, որ այս վիճակը շտկելու համար գրադարանը ոչ թե պետք է վերանորոգել, այլ վերակառուցել:

Ցնայած գրադարանը դուրս մնաց «Լինսի» հիմնադրամի առաջին փուլի ծրագրից, այնուամենայնիվ, լավ օրվա հույսով արդեն մշակվել է մասնակի վերանորոգման աշխատանքների ծրագրեր: Ակնկալվում է, որ ի հայտ կգան բարերարներ, ովքեր ներդրում կանեն վերանորոգելու գրադարանի որեւէ հարկաբաժինը կամ ընթերցասրահը՝ բարի անուն թողնելով սերունդներին:

Գրադարանի առաջիկա անելիքների մասին խոսելիս տնօրենը հիշատակում է Ազգային գրադարանի՝ որպես ժողովրդական անձեռնմխելի սեփականության, նոր հրատարակությունների պարտադիր օրինակի եւ գրադարանների մասին օրենքների նախագծերը, որոնք պետք է ներկայացվեն Ազգային ժողովին: Դ. Սարգսյանը կարեւորեց նաեւ Հայաստանի գրադարանային ներքին ցանցը հզորացնելու եւ եվրոպական գրադարանների ցանցում ներգրավվելու խնդիրները: Ուշագրավ է նաեւ տնօրենի վերաբերմունքը օտարալեզու գրականության ներմուծման վերաբերյալ: Ըստ տնօրենի, այլեւս կարիք չկա ներմուծել ողջ ռուսական հրատարակությունները «առանց այդ էլ մեր գրադարանի ֆոնդերի առյուծի բաժինը ռուսալեզու գրականության նմուշներ են», դրանք կարելի է գտնել նաեւ ինտերնետում կամ պատվիրել գրադարանին՝ վճարելով ծառայության համար որոշակի գումար: Մասնագիտական գրականության հրատարակությունը եւս անտեսված չէ եւ կատարվում է գրադարանի հրատարակչությունում:

Այստեղ լույսընծայման է պատրաստվում Մեծ եղեռնի մասին հրատարակված ողջ գրականության հարյուր մամուլանոց մատենագրությունը:

Այս ամենին զուգահեռ տնօրենը նշում է. «Անցնում ենք ժամանակակից գրադարանային մոդելի, որն անընդհատ ու դժվարին ընթացք է: Նոր մատենագրական աշխատանքների, ֆոնդերի ու քարտարանների թվայնացման այսօրվա տեմպերն ինձ չեն բավարարում: Դրա համար կադրեր են պետք- գրադարանավարներ, որոնք լավ գիտեն համակարգչային գործ եւ համակարգչային մասնագետներ, որոնք լավ գիտեն գրադարանային գործ: Մեր կադրերն արդեն մասնակցում են համակարգչային դասընթացների, սակայն ես չեմ կարող ասել, թե գրադարանի հիմնական ֆոնդը երբ գոնե 60, 70 %-ով կթվայնացվի»:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Արդի ստամբուլահայ գրականության համապատկեր

«Ժամանակակից իսանդուլահայ գրողներ» ստվարածավալ գիրքը (Անթիլիաս, 2004 թ., 552 էջ, Ա. հատոր) ներկայացնում է ստամբուլահայ արդի գրականության ամբողջական համապատկերը: Պոլսում ծնված, Բեյրութում համալսարանական կրթություն ստացած, սփյուռքահայ մամուլին մատենագիտական, գրականագիտական, բանասիրական եւ թարգմանական հրապարակումներով աշխատակցած, գիրքը կազմող Կարո Աբրահամյանն առաջաբանում հատորի հրատարակման հիմնական շարժառիթը միջգաղութային գրական եւ մշակութային կապերն է համարում, պոլսահայ, լիբանանահայ գրողների փոխադարձ այցերն ու շփումները: Բոլոր գրողներին մեկ հատորի մեջ ամփոփելու դժվարին աշխատանքները դյուրացնելում մեծապես նպաստել է պոլսահայ բանաստեղծ Զարեհ Խրախունին՝ ստեղծելով գրեթե բոլորի հետ կապ հաստատելու կարելիություն:

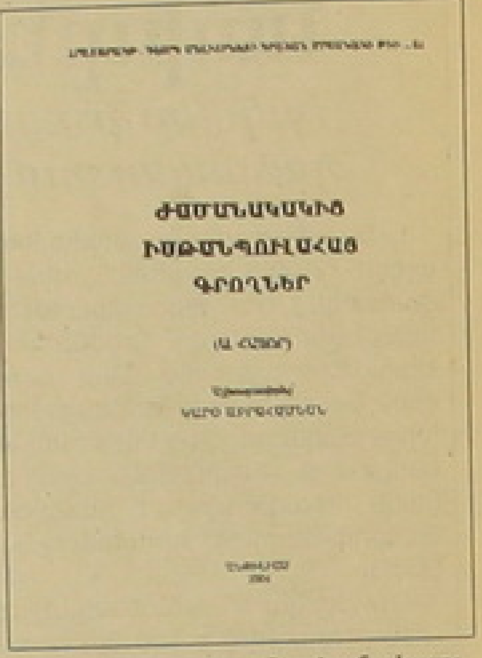

Շուրջ 80 գրողների կենսագրական եւ մատենագիտական տվյալները հավաքելու համար օգտագործվել են զանազան աղբյուրներ, մատենագիտական հավաքածուներ, նաեւ՝ «բարին խսկական առումով զորակոչի ենթարկեցինք մեր ծանոթ իսանդուլահայ բոլոր գրողները»: Սույն անթոլոգիան կազմված է ստամբուլահայ գրական աշխարհի բոլոր անունների անխտիր ընդգրկման սկզբունքով, որով այն դառնում է յուրատեսակ վավերագիր ժամանակի գրականության պատմության: Այս ընթացքն ամբողջացնելու նպատակով հավելվածային բաժնում ընդգրկված են Ստամբուլից հեռացած, նաեւ մահացած, եւ արդեն ստեղծագործելուց դադարած հեղինակները: Գիրքը ներկայացնում է նրանց բոլորի կենսագրական, մատենագիտական տվյալները, տրված է գրողների ստեղծագործություններից որոշակի ընտրանի:

Ժամանակակից ստամբուլահայ գրականության ընդհանուր նկարագիրը ներկայացնում են հատորի նախամուտքը կազմող հոդվածները: Լեւոն Շառոյանը «Գրական Վարուժան Վոսփորի ափին», «Ակնարկ՝ ժամանակակից պոլսահայ գրականութեան վրայ», Արտո Ճյումպուշյանը «Համառօտ ակնարկ յետպատերազմեան իսթանպուլահայ գրականութեան վրայ», Արփի Թոքոյանը «Հպանցիկ ակնարկ մը պոլսահայ գրականութեան ներկային», Մաքրուհի Պ. Հակոբյանը «Մարմարա»-ի գրական էջերը» հրապարակումներով ծանոթացնում են ժամանակի պոլսահայ գրական ընթացքին, զարգացումներին, բնորոշ գծերին ու միտումներին:

Գիրքն ընդգրկում է 9 բաժին, որի հիմնական մասերը ներառում են «Իսթանպուլահայ բանաստեղծներ» (նախամուտքը՝ Պետո Սիմոնյանի), իսթանպուլահայ արձակագիրներ» (նախամուտքը՝ Ռոբեր Հասսեճյանի), «Իսթանպուլահայ թատերագիրներ» (նախամուտքը՝ Վարուժան Աճեմյանի, առանձին հոդվածները՝ Զավեն Պիպեռյանի, Սուրեն Դանիելյանի, Հովհաննես Փիլիկյանի): Հատորի հավելվածային բաժնում վերն արդեն նշված հեղինակներն են ներկայացվում: Հատորը եզրափակվում է օգտագործված մատենագիտությամբ եւ գրողների այբբենական ցանկով:

Մ. ԲԱԳԱՐՅԱՆ

Էջմիածնի գավառագիտական թանգարանի շենքը վաճառվել է

Մշակութային օջախների նկատմամբ չինովնիկների ոտնձգությունները վարակիչ ախտի նման տարածվում են հանրապետության մյուս քաղաքներում, այդ թվում՝ Էջմիածին քաղաքում:

Արդեն երկար ժամանակ քաղաքում խոսակցություններ են պտտվում, որ քաղաքապետարանը վաճառել է Էջմիածնի գավառագիտական թանգարանի շենքը, սակայն թանգարանի տնօրեն Հասմիկ Հակոբյանն առ այսօր պաշտոնական որեւէ գրություն չի ստացել:

Քաղաքապետ Հրաչյա Աբգարյանից հեռախոսազրույցով տեղեկացանք, որ 6 ամիս առաջ շենքն աճուրդի է դրվել եւ վաճառվել: Նրա ասելով, աճուրդին մասնակցելու ցանկություն էր հայտնել նաեւ թանգարանի տնօրենը. «Ավագանու որոշմամբ շենքը դրվել է աճուրդի, որին մասնակցել է նաեւ թանգարանի տնօրենը: Նրա բարեկամն էր ուզում շենքը գնել, բայց աճուրդում հաղթեց ավելի բարձր գին առաջարկող գնորդը: Թանգարանի համար նոր շենք ենք վերանորոգում, մինչեւ նախկինից մի քանի անգամ լավ պայմաններ չստեղծենք, չենք տեղափոխի, գնորդի հետ այդպիսի պայմանավորվածություն ունենք: Վերանորոգումը կտեւի 4-5 ամիս», ասաց քաղաքապետը:

Թանգարանի տնօրենը պնդում է, որ ինքը բոլորովին տեղյակ չի եղել շենքի առք ու վաճառքին. «Ծանոթ ու բարեկամ ինձ տեսնելիս հարցնում են՝ դուք դեռ նույն շենքո՞ւմ եք: Նրանց հարցն ինձ ցավ է հուզում, ուղղակի ինձ տեղ չեմ գտնում, որովհետեւ թանգարան քանդելը հավասար է եկեղեցի քանդելուն: Չեմ ուզում հավատալ, որ որեւէ մեկի մտքով անցնի 1 օրում տակնուվրա անել 15 տարում մի կերպ ստեղծվածն ու այլ շենք տեղափոխել՝ առանց հիմնավոր պատճառների: Փորձում եմ շատ չխորանալ այս հարցի մեջ, մտածում եմ, որ եթե նույնիսկ վաճառելու մտադրություն եղել է, հիմա ինչ-որ բան փոխվել է», ասում է տնօրեն Հակոբյանը: Նա կարծում է, որ թանգարանը վաճառելու ցանկության դեպքում քաղաքապետը գոնե մեկ անգամ պետք է խորհրդակցեր իր հետ, փորձեր լսել իր կարծիքը թանգարանը այլ շենք տեղափոխելու վերաբերյալ:

1964 թվականին հիմնված թանգարանն ունի մոտ 12 հազար ցուցանմուշ, որից այժմ ցուցադրվում են միայն 300-ը՝ համապատասխան կահույք չունենալու պատճառով: Մնացածը պահպանվում է ազգագրության, հնագիտության եւ ընդհանուր ֆոնդարաններում: Ցուցասրահի 2 հիմնական բաժիններում ցուցադրվում են հնագիտության եւ ազգագրության ուշագրավ նյութեր՝ ու քարե դարից մինչեւ միջնադար: Հնագիտական հազվագյուտ նմուշներով թանգարանը չի զիջում Հայաստանի մյուս թանգարաններին:

1984 թվականից թանգարանը նախկին ակումբի շենքից տեղափոխվել է ներկայիս բազմահարկ շենքի առաջին հարկ, որտեղ երկարատեւ կապիտալ ձեւափոխություն կատարելուց հետո ստեղծվել են անհրաժեշտ բոլոր պայմանները:

«Սա ազգագրական նյութերով միակ թանգարանն է Էջմիածնում: Ապրիլի վերջից կազմակերպում ենք կարպետների, գորգերի, հնագիտական իրերի, լուսանկարների բացօթյա ցուցադրություններ, որոնք մեծ հետաքրքրություն են առաջացնում: Թանգարանի միակ նվիրատվությունը էջմիածինցի նկարիչ Սերոբ Կանայանի հին Վաղարշապատի 34 գծանկարներն են», պատմում է Հակոբյանը:

Թերեւս քաղաքապետը վստահեցնում է, որ նոր շենքում կստեղծվեն թանգարանային բոլոր պայմանները, սակայն Հասմիկ Հակոբյանն այն կարծիքին է, որ թանգարանի համար նախատեսված նոր շենքը բավականին փոքր է, իսկ ամենակարեւորը՝ չունի նկուղային հարկ, ինչը խիստ անհրաժեշտ է ֆոնդարանների համար:

Բնակիչներն ասում են, որ թանգարանի շենքը գնել է Հրաչ Աբգարյանին նվիրված մի անձնավորություն, որը 3 տարի առաջ կայացած քաղաքապետի ընտրությունների ժամանակ ամեն ջանք գործադրել է նրա հաղթանակն ապահովելու համար: Այդպիսի նվերի դիմաց գավառագիտական թանգարանի շենքը լավ նվեր է՝ կապիտալ վերանորոգումից հետո այն կարելի է դարձնել առեւտրի շահութաբեր կենտրոն:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Բյուզանդ Քեչեջյանի հիշատակին

Կյանքի 81 տարում իր մահկանացուն կնքեց ջութակահար, հայ ֆաոյակային եւ սիմֆոնիկ նվագախմբի կատարողական արվեստի անխոնջ մշակ, անվանի մանկավարժ Բյուզանդ Քեչեջյանը:

Դեռեւս 1947 թ. Երեւանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի սանը պրոֆեսոր Սարաջեւի երաշխավորությամբ դառնում է Սպենդիարյանի անվան լարային քառյակի երկրորդ ջութակը: Քառյակ, որի կազմում էին նաեւ Հրաչյա Բոգդանյանը, Սերգեյ Խաչատրյանը, Գուրգեն Ադամյան: Նա մեծապես նպաստում է հայ եւ եվրոպական դասական երաժշտության տարածմանը ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ սահմաններից դուրս: Բ. Քեչեջյանի կատարողական բարձր արվեստի վրա նկատելի հետք են թողել Մոսկվայի կոնսերվատորիայի նրա ուսուցիչները՝ պրոֆեսորներ Գուզիկովը, Դ. Օյստրախը, Գուրվիչը, Տերյանը:

1954 թ. Քեչեջյանը թողեց քառյակը եւ ամբողջովին նվիրվեց մանկավարժական գործունեությանը: Տասնամյակներ շարունակ նա ղեկավարել է Չայկովսկու անվան երաժշտական դպրոցի ջութակի դասարանը, ինչպես նաեւ մասնագիտական օգնություն է տրամադրել կոնսերվատորիայում տաղանդավոր երեխաների ուսման հատուկ դպրոցի սաներին: 1972 թ. կրթության բնագավառում աչքի ընկնող ծառայությունների համար նրան շնորհվում է Հայաստանի Հանրապետության վաստակավոր ուսուցչի պատվավոր կոչում: Պատահական չէ, որ այսօր հայտնի մանկավարժի սաներն աշխատելով աշխարհի ամենատարբեր երաժշտական խմբերում, բարձր են պահում իրենց հմուտ ուսուցչի՝ Բյուզանդ Քեչեջյանի պատիվը՝ ապացուցելով նաեւ, որ հայ կատարողական արվեստն ընդհանրապես եւ ջութակի դպրոցը մասնավորապես առաջատարների շարքում է միջազգային մակարդակով:

Զգայուն ընկերոջ, լավ մարդու, մեծատաղանդ երաժշտի ու մանկավարժի հիշատակը միշտ վառ կմնա նրան ճանաչողների սրտում:

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱ
ՉԱՅԿՈՎՍԿՈՒ ԱՆՎ. ՄԻՋ. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԱԶԳ

Մարզական

Մեկնարկը տրվեց

Երեկ մայրաքաղաքի «Հանրապետական» եւ Գյումրու քաղաքային մարզադաշտերում ի նշան ֆուտբոլի ՀՀ բարձրագույն խմբի 14-րդ առաջնության մեկնարկի բարձրացվեց Հայաստանի դրոշը: Գյումրիում տեղի «Շիրակը» հյուրընկալել էր «Լեռնային Արցախին»: Ֆուտբոլասերներին տեղեկացնենք, որ հանգամանքների բերումով այսօր «Լեռնային Արցախում» հիմնականում հանդես են գալիս Երեւանի «Արարատի» ֆուտբոլիստները, իսկ գլխավոր մարզիչը Արկադի Անդրեասյանն է: Ճիշտ է, վերջինս ներկա չէր թիմի մեկնարկային հանդիպմանը, սակայն նրա սաները մեծ վերելքով անցկացրին խաղը եւ խոշոր հաշվով (4-1) արժանի հաղթանակ տոնեցին: Հաշիվը 29-րդ րոպեին բացեց հյուրերի հարձակվող Արթուր Մինասյանը՝ դառնալով ընթացիկ առաջնության անդրանիկ գոլի հեղինակը:

Ընդմիջումից հետո հյուրերը զարգացրին հաջողությունը: Նախ Արթուր Մինասյանը կրկնապատկեց հաշիվը, ապա աչքի ընկան Էդգար Սաֆարյանն ու բրազիլացի լեգեոներ Ռենատոն: Շիրակցիները միայն մեկ անգամ կարողացան գրավել մրցակցի դարպասը. գոլի հեղինակը Կարեն Խաչատրյանն էր:

«Հանրապետական» մարզադաշտում բրոնզե մրցանակակիր «Բանանցը» հյուրընկալել էր «Էսթեղլալ-Կոտայքին»: Այդ հանդիպումն էլ առատ էր գոլային պահերով եւ կարող էր ավարտվել «Բանանցի» խոշոր հաշվով հաղթանակով: Սակայն դաշտի տերերը չկարողացան օգտագործել գոլային նպաստավոր պահերը: Միայն Արամ Հակոբյանը 4 անգամ մեն-մենակ հայտնվելով դարպասապահի դիմաց՝ չկարողացավ գնդակն ուղարկել դարպասը: Իսկ թե ինչպես պետք է իրացնել գոլային պահը, իր խաղընկերներին ցայտուն կերպով ցույց տվեց թիմի լեգեոներ Վլադիսլավ Սոլոդյաննիկովը: 68-րդ րոպեին Արամ Հակոբյանից ստանալով նուրբ փոխանցում, նա մեն-մենակ հայտնվեց դարպասապահ Նիկոլայ Սարգսյանի դիմաց եւ վարպետորեն գրավեց դարպասը: Այդ գոլն էլ վճռեց հանդիպման ելքը: Կոտայքցիները եւս կարող էին հասնել հաջողության, ընդ որում՝ առաջինը: 15-րդ րոպեին Վարդազարյանի հեռահար հարվածից հետո գնդակը հետ մղվեց ձողից, սակայն վրա հասած Արման Մինասյանը չկարողացավ օգտագործել պահը: Վերջինս առաջին խաղակեսի ավարտին մեկ անգամ եւս ձեռից բաց թողեց իր թիմին հաշվի մեջ առաջ մղելու հիանալի հնարավորությունը:

Այսօր կկայանան մեկնարկային տուրի մյուս 2 հանդիպումները: «Հանրապետական» մարզադաշտում ուժերը կչափեն երկրի չեմպիոն «Փյունիկն» ու արծաթե մրցանակակիր «Միկան»: Իսկ «Հրազդան» մարզադաշտում «Կիլիկիան» կհյուրընկալի «Լեռնագործին»:

Սոֆիան կհյուրընկալի ծանրորդներին

Ապրիլի 17-25-ը Բուլղարիայի մայրաքաղաքում Եվրոպայի հերթական առաջնության պարգեւները կվիճարկեն ուժեղագույն ծանրորդները: Սոֆիայի մրցահարթակ դուրս կգան նաեւ ծանրամարտի հայ վարպետները: Ծանրամարտը հանրապետությունում հենակետային մարզաձեւ է: Հայ ծանրորդներն իրենց հաջող մրցելույթներով բազմիցս մեդալների են արժանացել աշխարհի եւ Եվրոպայի առաջնություններում, օլիմպիական խաղերում: Մարզաձեւն իրոք Հայաստանում լավ ավանդույթներ է ունեցել: Ցավոք, վերջին տարիներին մեր ծանրորդները հազվադեպ են ուրախացնում իրենց երկրպագուներին բարձր արդյունքներով: Անցյալ տարի Աթենքում կայացած օլիմպիական խաղերում էլ մեր ծանրորդներին չհաջողվեց մրցանակակիր դառնալ: Լավագույն արդյունքը ցույց տվեց սպիտակցի Արմեն Ղազարյանը, որը 69 կգ քաշայինների մրցավեճում գրավեց 5-րդ տեղը: Իսկ ահա մեր գլխավոր հույսը՝ Աշոտ Դանիելյանը, կրկին չարդարացրեց սպասելիքները:

Այս անհաջողությունները ստիպեցին կադրային փոփոխություններ կատարել ինչպես մարզաձեւի հանրապետական ֆեդերացիայի, այնպես էլ հավաքականի ղեկավար կազմերում: Սոֆիայում կայանալիք Եվրոպայի առաջնությանը մեր հավաքականը նախապատրաստվել է նոր գլխավոր մարզչի՝ Ռոբերտ Հովհաննիսյանի գլխավորությամբ, որը նախկինում էլ հավաքականում էր եւ մարզչական մեծ փորձ ունի: Եվրոպական ստուգատեսին մեր ծանրորդները նախապատրաստվել են Երեւանում ու Արատում՝ անցկացնելով ուսումնամարզական հագեցած հավաքներ: Այժմ եկել է քննություն հանձնելու ժամանակը: Ապրիլի 16-ին մեր հավաքականը կմեկնի Սոֆիա: Հավաքականում ընդգրկված են 6 ծանրորդներ: Առաջինը մրցահարթակ դուրս կգա մինչեւ 56 կգ քաշային ծանրորդ, գյումրեցի Արսեն Թամրազյանը: Մեդալների համար մրցավեճին կմասնակցեն նաեւ սպիտակցի Արմեն Ղազարյանը (69 կգ), գյումրեցիներ Տիգրան Մարտիրոսյանն ու Արսեն Մելիքյանը (երկուսն էլ՝ 85 կգ), վանաձորցի ծանրքաշային Արթուր Բաբայանը եւ գերծանրքաշային Աշոտ Դանիելյանը: Հուսանք, որ մեր ծանրորդներից գոնե մեկը կարժանանա խաղարկվող մեդալներին:

ՇԱԽՄԱՏ

Անաստասյանն ու Սարգսյանը հաղթողի հավակնորդներ են

Դուբայի շախմատի մրցաշարի ավարտին մնացել է մեկ տուր: Ավարտական տուրերում միավորների արժեքը զգալիորեն բարձրացել է: Գուցե դրանով պիտի բացատրել առաջատարների զգուշավորությունը: 8-րդ տուրում նրանց մասնակցությամբ հանդիպումների մեծամասնությունը խաղաղ ելք ունեցավ:

Աշոտ Անաստասյանը սեւերով մրցում էր ամենաբարձր վարկանիշն ունեցող Ալեքսանդր Մոտիլյովի հետ: Գրանցվեց ոչ-ոքի: Նույնպիսի ելք ունեցան նաեւ Գագունաշվիլի-Ջժոնգ, Պենգխիանգ-Կախեյշվիլի, Վանգ-Գեորգիեւ պարտիաները: Բու Քսյանզին հաղթեց Թամազ Գելաշվիլուն: Արդյունքում Անաստասյանը, Գագունաշվիլին, Կախեյշվիլին, Ջժոնգը, Պենգխիանգը, Յորդաչեսկուն, Վանգը եւ Միրոշնիչենկոն 6-ական միավորով գլխավորում են աղյուսակը: Այնպես որ, հնարավոր է մի քանի շախմատիստներ մրցաշարն ավարտեն միեւնույն ցուցանիշներով: Այդ դեպքում հաղթողը կորոշվի լրացուցիչ գործակիցներով: Ի դեպ, 8-րդ տուրից հետո նման գործակիցները հաշվի առնելով, Անաստասյանը զբաղեցնում է 3-րդ տեղը:

Հաղթող ճանաչվելու հնարավորություն է պահպանում նաեւ Գաբրիել Սարգսյանը, որը ոչ-ոքի ավարտելով պարտիան ադրբեջանցի Գադիր Հուսեյնովի հետ, վաստակել է 5,5 միավոր: Գաբրիելին սերբ Դրագան Սոլակի հետ ավարտական տուրի մրցախաղում հաղթանակ է անհրաժեշտ: Իսկ Անաստասյանը վերջին հանդիպումն անցկացնելու է մոլդովացի Վիորել Յորդաչեսկուի հետ:

Մեր երկու շախմատիստների՝ Արտաշես Մինասյանի եւ Էլինա Դանիելյանի մրցավեճն ավարտվեց Արտաշեսի հաղթանակով: Վերջինս վաստակեց 5 միավոր եւ 9-րդ տուրում մրցելու է քաթարցի Ալ Սահեդի հետ: Դանիելյանն ունի 4 միավոր: Նրա մրցակիցը լինելու է ադրբեջանցի Ֆահիկ Ալեսքերովը:

Ըմբիշները սկսեցին մրցավեճը

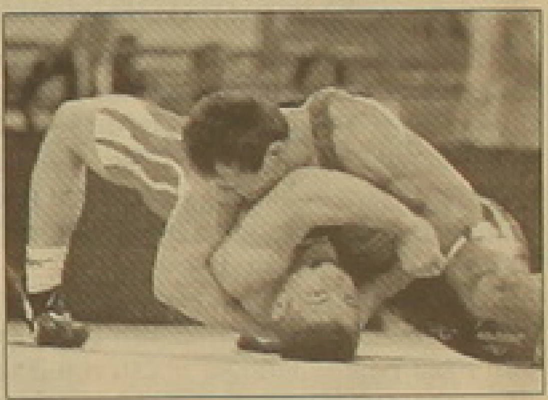

Բուլղարիայի Վառնա քաղաքում մեկնարկել է ըմբշամարտի Եվրոպայի հերթական առաջնությունը: Մարզաձեւի պատմության մեջ առաջին անգամ մեկ քաղաքում է անցկացվելու ինչպես ազատ եւ հունահռոմեական ոճերի ըմբիշների, այնպես էլ կանանց մրցավեճը: Աթենքի ամառային օլիմպիական խաղերից հետո սա ըմբշամարտի առաջին խոշոր մրցաշարն է, որն անցկացվելու է նոր կանոններով: Եվրոպայի չեմպիոնի կոչման համար բավական համառ մրցակցություն է սպասվում քաշային բոլոր կարգերում: Բավական է նշել, որ Վառնայում գորգ դուրս կգան Աթենքի օլիմպիադայի 7 չեմպիոններ: Նրանցից երեքը ներկայացնում են Ռուսաստանը. Ալեքսեյ Միշինը (84 կգ) եւ Հասան Բարոեւը կմասնակցեն հունահռոմեական ոճի ըմբիշների մրցավեճին, իսկ Հաջիմուրադ Գացալովը (96 կգ) հանդես կգա ազատ ոճայինների մրցաշարում: Օլիմպիական 2 չեմպիոն կներկայացնեն Ուկրաինան (Էլբրուս Թեդեեւ, ազատ ոճ, 66 կգ, Իրինա Մեռլենի, 48 կգ, ազատ ոճ), մեկական՝ Հունգարիան (Իշտվան Մայորոշ, հ/հ, 55 կգ) եւ Ադրբեջանը (Ֆարիդ Մանսուրով, հ/հ, 66 կգ):

Հայաստանը յուրաքանչյուր ոճում կներկայացնեն 5-ական ըմբիշներ: Ազատ ոճի ՀՀ հավաքականի գլխավոր մարզիչ Հրանտ Ենոքյանը թիմում ընդգրկվել է Միհրան Ջաբուրյանին (55 կգ), Եվրոպայի ներկայիս չեմպիոն Մարտին Բերբերյանին (60 կգ), Սուրեն Մարկոսյանին (66 կգ), Դավիթ Պատոյանին (74 կգ) եւ Էդգար Ենոքյանին (82 կգ): Հունահռոմեական ոճի ըմբիշներից գլխավոր մարզիչ Լեւոն Ջուլֆալակյանի գլխավորությամբ ստուգատեսում հանդես կգան Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունների մրցանակակիր Ռոման Ամոյանը (55 կգ), Ալեքսան Կիրակոսյանը (60 կգ), Վահրամ Հունանյանը (66 կգ), Մովսես Կարապետյանը (74 կգ) եւ Արման Գեղամյանը (84 կգ):

Երեկ երեկոյան տրվեց ազատ ոճի ըմբշամարտի Եվրոպայի առաջնության մեկնարկը: Գորգ դուրս եկան մինչեւ 60, 74 եւ 90 կգ քաշային ըմբիշները: Նրանց թվում էին նաեւ Մարտին Բերբերյանն ու Դավիթ Պատոյանը:

Մարտինը պարտվեց ռուսաստանցի Ալան Բասաեւին, իսկ Դավիթը զիջեց հունգարացի Գաբոր Հասոշին ու Եվրոպայի չեմպիոն բելառուսցի Մուրադ Գայդարովին:

Շիրերը խաղացող-մարզչի կարգավիճակ ստացավ

Անգլիական ֆուտբոլի անվանի վետերաններից մեկը՝ Ալան Շիրերը, դարձել է «Նյուքասլի» խաղացող մարզիչ: 34-ամյա վետերանը մտադիր էր ամռանն ավարտել ելույթները, սակայն թիմի գլխավոր մարզիչ Գրեմ Սունեսը համոզել էր նրան եւս մեկ տարով երկարաձգել պայմանագիրը՝ խաղացող-մարզչի կարգավիճակով հանդես գալու պայմանով: Այնպես որ, Շիրերը դեռեւս հնարավորություն ունի դառնալու «Նյուքասլի» բոլոր տարիների լավագույն ռմբարկուն: Նա այդ թիմում խփել է 191 գոլ: Իսկ ռեկորդը պատկանում է Ջեկի Միլբեռնին, որն անցյալ դարի 50-ական թվականներին է հանդես եկել «Նյուքասլում» եւ խփել է 200 գնդակ:

«Ես կշարունակեմ ելույթներս, քանի որ լավ մարզավիճակում եմ, եւ ամենակարեւորը՝ իմ խաղից գոհ են գլխավոր մարզիչն ու ակումբի նախագահը», նշել է Ալան Շիրերը:

«Լիվերպուլը» հետաքրքրվում է Մինտալով

«Լիվերպուլի» ղեկավարությունը ջանքեր է գործադրում թիմ հրավիրելու բունդեսլիգայի լավագույն ռմբարկու Մարեկ Մինտալին: Վերջինս թեեւ հանդես է գալիս բունդեսլիգայի հետնապահներից մեկում՝ «Նյուրնբերգում», սակայն ընթացիկ մրցաշրջանում աչքի է ընկնում բարձր արդյունավետությամբ: Սլովակիայի հավաքականի 27-ամյա կիսապաշտպանի պայմանագրի ժամկետը «Նյուրնբերգի» հետ լրանում է 2008 թ.: «Լիվերպուլի» գործադիր տնօրեն Ռիկ Պարին գերմանական ակումբին 3 մլն ֆունտ ստեռլինգ է առաջարկել Մինտալի համար: Անգլիական ակումբն այժմ արդյունավետ հարձակվողի խիստ կարիք է զգում Մայքլ Օուենի «Ռեալ» տեղափոխվելուց հետո: Բացի այդ, վերջերս թիմի մեկ այլ հարձակվող՝ չեխ Միլան Բարոշը հայտարարել է, որ հնարավոր է հեռանա «Լիվերպուլից»: Բարոշով ներկայում հետաքրքրվում են իտալական «Պալերմոն» ու «Ֆիորենտինան»: Բացառված չէ, որ անգլիական ակումբին հրաժեշտ տա եւս մեկ չեխ՝ Վլադիմիր Շմիցերը:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Այլտոնը պայմանագիրը չի երկարաձգի

«Շալկե-04»-ի բրազիլացի հարձակվող Այլտոնը հայտարարել է, որ 2006 թ. ակումբի հետ պայմանագիրը լրանալուց հետո մտադիր չէ մնալ թիմում: 32-ամյա Այլտոնն անցած մրցաշրջանում «Վերդերի» կազմում դարձել էր երկրի չեմպիոն եւ առաջնության լավագույն ռմբարկու: Ֆուտբոլիստը նշել է, որ եթե նույնիսկ «Շալկե-04»-ի ղեկավարությունն առաջարկի երկարաձգել պայմանագիրը, ինքը թիմում չի մնա: Այլտոնի համար լավագույն տարբերակը կլիներ «Շալկե-04»-ում երկրի չեմպիոնի կոչումը նվաճել եւ վերադառնալ «Վերդեր»: Նա չի բացառում նաեւ, որ պայմանագրի ժամկետի ավարտից հետո հնարավոր է մեկնի Քաթար կամ Ճապոնիա: Այլտոնը համոզված է, որ ինքը Գերմանիայի լավագույն հարձակվողներից մեկն է եւ հաջորդ տարի եւս իրենով հետաքրքրվող ակումբներ կլինեն ինչպես բունդեսլիգայում, այնպես էլ այլ երկրներում:

Վիճակահանությունն անվանեց մրցակիցներին

Շվեյցարական Նիոնում կայացած վիճակահանությամբ որոշվեցին 2005 թ. Ինտերտոտոյի գավաթի խաղարկության մասնակից զույգերը: ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարի 3 ուղեգրերի համար մեկնարկի դուրս կգան 61 ակումբներ: Առաջին փուլի հանդիպումները տեղի կունենան հունիսի 18-ին եւ 19-ին, պատասխան խաղերը կկայանան մեկ շաբաթ անց:

Վիճակահանությամբ Ինտերտոտոյի գավաթի խաղարկությունում Հայաստանի ներկայացուցչին բաժին է ընկել Շվեյցարիայի երկրորդ պատվիրակը: Նշենք, որ առայժմ Ինտերտոտոյի գավաթի խաղարկությանը մասնակցելու իրավունքը «Բանանցինն» է, որն անցյալ մրցաշրջանում դարձել էր բրոնզե մրցանակակիր: Սակայն եթե «Բանանցը» նվաճի հանրապետության գավաթը կամ էլ եզրափակիչում հանդիպի «Միկայի» հետ, ապա թիմն այս տարի կմասնակցի ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարին, իսկ Ինտերտոտոյի գավաթի խաղարկությունում հանդես կգա «Լեռնագործը»: Այս հարցը կպարզվի մայիսի 9-ին, երբ հայտնի կդառնա ՀՀ նոր գավաթակիրը:

Ինչեւէ, եթե Հայաստանի ներկայացուցչին հաջողվի հաղթահարել առաջին փուլի արգելքը, ապա 2-րդ փուլում կհանդիպի Ֆրանսիայի 2-րդ պատվիրակի հետ: Իսկ եթե այդ փուլում էլ մեզ հաջողությունն ուղեկցի, ապա մրցակիցը կլինի Անգլիայի 2-րդ թիմի եւ Ռումինիա-Բոսնիա զույգի հաղթողի միջեւ կայանալիք խաղում առավելության հասած ակումբը: Չնայած մինչ օրս մեր ակումբներին միայն մեկ անգամ է հաջողվել հաղթահարել Ինտերտոտոյի գավաթի խաղարկության առաջին փուլը:

Աբոնեմենտների գները կավելացվեն

«Մանչեսթր յունայթեդի» ղեկավարությունը որոշել է հաջորդ մրցաշրջանում բարձրացնել թիմի խաղերի աբոնեմենտների գները: Այդ որոշման պատճառն այն է, որ վերջին կես տարվա արդյունքներն ամփոփելիս պարզվել է, որ ակումբի եկամուտները նվազել են: Ակումբի տարածած հայտարարության մեջ նշվում է, որ այս քայլը հարկադրական է եւ, իհարկե, ոգեւորությամբ չի ընդունվի թիմի երկրպագուների կողմից, սակայն այլ ելք չկար: Առաջիկա երկու տարիներին աբոնեմենտների գները դժվար թե կրկին նվազեն:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Ծանուցում

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-05/15» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կարիքների համար **«ՀՀ Կոտայքի մարզում կովերի արհեստական սերմնավորման»** ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ», Հ/Հ 175004670790, «Գոհակ» ՍՊԸ-ին և սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ ք. Երևան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ա. Ղազարյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչև դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 16.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-05/14» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կարիքների համար **«ՀՀ Գեղարքունիքի մարզում կովերի արհեստական սերմնավորման»** ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ», Հ/Հ 175004670790, «Գոհակ» ՍՊԸ-ին և սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ ք. Երևան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ա. Ղազարյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչև դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 15.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-05/13» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կարիքների համար **«ՀՀ Վայոց Ձորի մարզում կովերի արհեստական սերմնավորման»** ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ», Հ/Հ 175004670790, «Գոհակ» ՍՊԸ-ին և սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ ք. Երևան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ա. Ղազարյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչև դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 14.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-05/12» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կարիքների համար **«ՀՀ Արագածոտնի մարզում կովերի արհեստական սերմնավորման»** ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ», Հ/Հ 175004670790, «Գոհակ» ՍՊԸ-ին և սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ ք. Երևան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ա. Ղազարյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչև դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 12.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-05/11» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կարիքների համար **«ՀՀ Արարատի մարզում կովերի արհեստական սերմնավորման»** ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ», Հ/Հ 175004670790, «Գոհակ» ՍՊԸ-ին և սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ ք. Երևան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ա. Ղազարյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչև դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 11.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-05/16» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կարիքների համար **«ՀՀ Շիրակի մարզում կովերի արհեստական սերմնավորման»** ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ», Հ/Հ 175004670790, «Գոհակ» ՍՊԸ-ին և սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ ք. Երևան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ա. Ղազարյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչև դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 17.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-05/17» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կարիքների համար **«ՀՀ Սյունիքի մարզում կովերի արհեստական սերմնավորման»** ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ», Հ/Հ 175004670790, «Գոհակ» ՍՊԸ-ին և սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ ք. Երևան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ա. Ղազարյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչև դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 17.30-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԾՁԲ-05/10» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կարիքների համար **«ՀՀ Արմավիրի մարզում կովերի արհեստական սերմնավորման»** ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 625 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ», Հ/Հ 175004670790, «Գոհակ» ՍՊԸ-ին և սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետևյալ հասցեով՝ ք. Երևան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ա. Ղազարյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաև անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչև դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 10.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է բաց մրցույթ՝ Տեղեկատվական համակարգերի կառավարման վարչության ներբանկային համակարգերի կառավարման բաժնի «տեղեկատվական համակարգերի ավագ ադմինիստրատոր»-ի թափուր աշխատատեղերի համար:

Աշխատանքի նպատակն է՝ «Գործառնական օր» եւ ORACLE տեղեկատվական շտեմարանի կառավարման համակարգերի անխափան աշխատանքի ապահովումը:

Մրցույթին կարող են մասնակցել այն քաղաքացիները, որոնք ունեն

բարձրագույն տեխնիկական կրթության պարագայում 2 տարվա եւ բարձրագույն ոչ տեխնիկական կրթության պարագայում 4 տարվա մասնագիտական աշխատանքային փորձ (ցանկալի է բանկային համակարգում):

- գիտելիքներ հետեւյալ ոլորտներում՝ ցանցերի աշխատանքի իմացություն (խորացված), օպերացիոն համակարգեր (խորացված), լոկալ եւ գլոբալ ցանցեր (խորացված), ծրագրավորում (միջանկյալ), տվյալների բազաների կառավարման համակարգեր (միջանկյալ), հաշվապահական հաշվառում (ներածական), ռուսերեն, անգլերեն լեզուների իմացություն (մասնագիտական գրականությունից օգտվելու համար), հայերեն լեզվի իմացություն:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ ապրիլի 19-ը կարող են դիմել ՀՀ կենտրոնական բանկի աշխատակազմի անձնակազմի կառավարման բաժին՝ ներկայացնելով հետեւյալ փաստաթղթերը.

- դիմում (Ձեւը տրվում է ՀՀ կենտրոնական բանկում եւ զետեղված է ՀՀ կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում - www. cba. am)
- ինքնակենսագրություն (ռեզյումե)
- կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ (Ձեւը տրվում է ՀՀ կենտրոնական բանկում եւ զետեղված է ՀՀ կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային կայքում - www. cba. am)
- անձնագրի պատճեն
- սոցիալական քարտի պատճեն
- դիպլոմի եւ դիպլոմի ներդիրի պատճեններ
- զինգրքույկի պատճեն (արական սեռի ներկայացուցիչների համար)
- աշխատանքային գրքույկի պատճեն
- երկու գունավոր լուսանկար, 3x4 չափսի

Հեռախոսահամարներ՝ 56-14-40 եւ 06-34 (ներքին)

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

Դրամավարկային տեղեկատու

Ապրիլի 1-7-ն ընկած ժամանակահատվածում դրամավարկային ցուցանիշնե-րը հետեւյալն էին.

Դրամական բազա, դրամական զանգված

Փողի բազան նվազել է 288 մլն դրամով եւ ապրիլի 7-ին կազմել 123 մլրդ 330 մլն դրամ: Զուտ արտաքին ակտիվները (առանց սեփականաշնորհման միջոցների) նվազել են 268 մլն դրամով, իսկ զուտ ներքին ակտիվները՝ 20 մլն դրամով:

Մարտի 25-ից ապրիլի 1-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի զանգվածն աճել է 2 մլրդ 618 մլն դրամով եւ ապրիլի 1-ին կազմել 276 մլրդ 996 մլն դրամ (ընդգրկված են 20 բանկերի ցուցանիշները): Շրջանառության մեջ կանխիկ դրամը նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել է 1 մլրդ 877 դրամով, կազմելով 91 մլրդ 976 մլն դրամ: Դրամով ցպահանջ ավանդներն աճել են 212 մլն դրամով եւ կազմել 36 մլրդ 272 մլն դրամ: Դրամով ժամկետային ավանդներն աճել են 1 մլրդ 545 մլն դրամով եւ կազմել 16 մլրդ 284 մլն դրամ: Արտարժույթով ավանդները նվազել են 1 մլրդ 16 մլն դրամով եւ կազմել 132 մլրդ 464 մլն դրամին համարժեք արտարժույթ: Ընդ որում, արտարժութային ցպահանջ ավանդները կազմել են 69 մլրդ 537 մլն դրամ (նախորդ շաբաթվա համեմատ նվազել են 87 մլն դրամով), ժամկետայինները՝ 62 մլրդ 928 մլն դրամ (նվազումը՝ 928 մլն դրամ):

Ֆինանսական շուկա

Ապրիլի 1-7-ն ընկած ժամանակահատվածում մարվել է 500 մլն դրամի 52-շաբաթյա ՊՊ՝ 5,8391 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ:

Նշված ժամանակահատվածում կնքվել է 833,158,997 դրամի հակադարձ ռեպո-համաձայնագիր՝ 3,75 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ:

Շաբաթվա ընթացքում ԿԲ-ը ներգրավել է 5 մլրդ 50 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 1,75 տոկոս տոկոսադրույքով եւ մարել 4 մլրդ 100 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 1,75 տոկոս տոկոսադրույքով:

Արտարժույթի շուկա

Ապրիլի 1-7-ն ընկած ժամանակահատվածում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ փոխարժեքն արժեւորվել է 0,88 տոկոսով՝ 457,30 դրամից հասնելով 453,31 դրամի:

Նշված ժամանակահատվածում արժութային շուկայում իրականացվել են շուրջ 57,665 հազ. ԱՄՆ դոլարի առք ու վաճառքի գործարքներ, որոնց միջին կշռված փոխարժեքը կազմել է 455,22 դրամ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Ազգ» տպարանում, Երևան, Բագրատունյաց 70ա. Գրանցման թիվ՝ 65, ցուցիչ՝ 69150. Տպաքանակ՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության՝ 12. 04. 2005 Գինը՝ 100 դրամ